

KIADÓHVATAL TELEFON: 9-77

Str. Boreu L. Pop 10

CSERKESZTŐSÉG TELEFON 1-77

Ejelli telefon (nyomda) 2-82

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 1150 Lei
Félévre 600 "
Negyedévre 320 "
Egy hónapra 110 "

XI évfolyam * 180. szám

1928 augusztus 14 Kedd

* 5666 Ab 27

Conservat: Social

UJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAINAPILAP

Petrescu főügyész „fixa ideája”

Ha a triviális meghatározást akarjuk alkalmazni Petrescu-Cosma főügyészre, úgy azt kell mondanunk róla, hogy tragikus hőse. Am a mi speciális viszonyaink között úgy érezzük, hogy Petrescu főügyész több a tragikus hősnél, — a mindenkivel és mindenekkel szembenálló kivételesség hőse, a kegyetlen realitások világában szinte romantikus ellentmondás.

Hős Petrescu főügyész, aki a visszafelé Niagara-zuhatagján a becsületesség lélekvesztőjén próbált szembeszállni az árral: olyan vállalkozás ez, amely csak kudarcra végződhetett. És mégis Petrescu főügyész példaadása olyan meghatározó nagy és impozáns, hogy ez a példa nem maradhat hatástalanul, nem maradhat visszhangtalanul egy tisztultabb nemzedék számára.

A cinikusok azt mondhatnák, hogy Petrescu-Cosma naivitasának volt áldozata, mert komolyan vette hivatását s a bűnt megtorolni igyekezett. De a bűn erősebb volt nála, mint ahogyan mindentűt a bűn erősebb, ahol a közszellem nem hatja át kötelességek és a közjó iránti tisztelet, ahol az állam igazi vagyontát lelkiismeretlen emberek szabad prédának tekintik. Petrescu-Cosma igazi hazafi volt, aki a haza iránti szeretetet nem azért gyakorolta, hogy a haza ezért kiszolgáltassa neki minden értéket és vagyonát, hanem ép ellenkezőleg, úgy érezte, hogy az igaz hazafinak a hazájával szemben vannak feltétlen kötelességei.

Minden olyan országban, ahol a közszellemet a Petrescu-Cosma „fixa ideálja” hatja át, — Petrescu főügyész nem tragikus hős lett volna, hanem példakép, akinek becsületességéért legfeljebb kötelező tisztelet járt volna ki, de semmi különösebb csodálkozás, vagy elismerés. Petrescu főügyész emberi nagysága csak reakcióviszonyok között emelkedik a mundeannapiság szürke horizontja felé s valljuk meg, ezek között a viszonyok között valódi nagyságot is jelent.

Az igazságügyi miniszteri elismerés és kitüntetés, amely az örültek házában elhunyt Petrescu főügyész koporsójára hull, amilyen kesei, ép oly megrendítő is. Megrendítő főleg azért, mert ennek a kitüntetésnek és elismerésnek csak problématiszta értékei vannak, — igazi értéke akkor lett volna csak, ha Petrescu főügyész „fixa ideálja” életében diadalmas kodott volna s életében nyert volna igazolást feltesse hatóságai részéről. Am, ezt a lehetőséget a Petrescu-főügyész fixa ideáljánál sokkal hatalmasabb erők tudták kontraktarizálni: azoknak szövetség és a szövetségében rejlt ereje, akik az állam vagyonát közprédának tekintik s ennél fogva igaz hazafit csak abban látnak, akik szövetségüket támogatják, vagy szó nélkül eltűrik.

Bizonyosak vagyunk abban, hogy Petrescu főügyész a maga tisztas emberi megnyilatkozásában nem állott egészen társatlanul Romániában. De tragikus emberi adottságok értelmében — a bűn sokkal hamarabb és sokkal erőteljesebben tud megszervezkedni, mint a becsület és a tisztesség. A bűn nem kíván komolyságot és önzetlenséget, csak elszánt-ságot és fikfikat, amelyre minden dolgotalan kalandor könnyen kapható. És ez a kor még mindig a kalandoroknak kedvez.

Mégis kétségtelennek kell tartanunk, hogy a jövő a Petrescu főügyészeké, azoké az embereké, akik a tisztesség „fixa ideáját” az élet minden vonalán, mint élő realitást fogják érvényesíteni és az aljasság hatalma elől nem kell elmenekülniök az örültek házába. Az igazságügyi miniszteri elismerés, amely post

festá éri Petrescu főügyészt, mindenestre elhalványuló kegy azoknak elismerése mellett, akik az élet minden vonalán, úgy a közigazgatásban, mint a gazdasági élet minden vonatkozásában, a tisztesség uralma után vágyakoznak s azt várják, hogy a Petrescu-Cosmák

„fixa ideája” a mindennapi élet legkomolyabb realitása legyen s ha nem is az örültek házába, de feltétlenül börtönbe csukják azokat, akik miatt Petrescu főügyésznek abba a szomorú házba kellett elvonulnia, hogy igazsága végül is halála napján nyerjen enyhé és keserű igazolást.

Halála után kitüntették Petrescu főügyészt, akit a petróleum-panama felfedezése miatt elmeógyógyintézetbe zártak

Lemondott az iparügyi miniszter petróleum-panama miatt

Duca miniszter Brailanu Vintila hazaérkezéséig nem fogadja el a lemondását. Ma van a nyomozásdöntő napja a petróleum-panama ügyében

(Bucuresti-Bukarest, aug. 13. Az Uj Kelet tud.) A főváros közvéleménye még mindig a dambovitai főügyész megrendítő tragédiájának hatása alatt áll. Mint elsőnek jelentették — Constantin Petrescu-Cosma, táblai tanácsos, mint a dambovitai törvényszék főügyésze, már két esztendővel ezelőtt felmutta az ipar-kereskedelmi minisztérium figyelmét arra, hogy Dambovitamegyében magántársaságok tettek rá kezüket az állam petróleumföldjeire. A minisztérium nem reagált a lelkiismeretes és tetőtől talpig becsületes magisztrátus jelentésére, Petrescu ellen pedig az érdekeltek összeköttetések révén üldöző hadjáratot indítottak, amely végül az örültek házába juttatta a szerencsétlen főügyészt. Ott halt meg péntek délelőtt — s halála véletlenül összeesik az állami petróleum földekkel történt hallatlan visszaélések kesei hivatalos felfedezésével.

Három jelentés

1926 szeptemberében Petrescu 082.210 szám alatt bizalmas átiratot küldött az ipar-kereskedelmi minisztériumnak. Ebben az átiratban jelenti a főügyész, hogy a validáló bizottság nyakra főre itéli oda magánosoknak és magántársaságoknak az állam tulajdonát képező petróleum-földeket.

Ez a jelentés válasz nélkül maradt, mire október 20-án „sürgős” jellel 089.032 szám alatt újabb bizalmas jelentést terjeszt az ipar-kereskedelmi minisztérium elé. 1927 január 28-án 795 szám alatt elküldi Petrescu harmadik jelentését is a minisztériumnak, ez azonban már nem is juthatott el rendeltetési helyére. Azok az érdekeltek, akik az iparügyi minisztériumban öröködték afölött, nehogy a milliárdos panamából valami is napfényre kerüljön, megakadályozták a jelentésnek a miniszter elé jutását. Ez a jelentés azért regisztrálva sincs a minisztériumban. Az előző két raport is sokáig hánykolódott a minisztérium hivatalában, míg végül is a főügyész többszöri sürgetése után elhatározták magukat a minisztérium vezetői, hogy a jelentések elintézésére valamelyes formulát keresnek.

Hivatalos köszönőlevele

Igy született meg csaknem egy évvel Petrescu első aláírózó jelentése után

az ipar-kereskedelmi minisztérium hírkezdő köszönőlevele. Junius 2-án 49206 szám alatt a következő átiratot küldik Petrescu-Cosma dambovitai főügyésznek:

Főügyész Ur!

Hivatkozással jelentéseire, amelyekben felhívta a minisztérium figyelmét különböző vállalatoknak és magánosoknak azon kísérletezéseire, hogy tiltott utakon elidegenítsék az állam petróleum-földjeit — a minisztérium meglehetősen tolmácsolja Önnek az állam vagyonának védelmében kifejtett tevékenységére. Az Ön szorgalma és odaadó figyelme nagy részben járultak hozzá az állam nagy értékű és fontosságú vagyonértékeinek megmentéséhez.

A miniszter helyett:

Assan.

Ez volt az egyetlen pozitív eredmény annak a heorikus küzdelemnek, a melyet a tragikus sorsu főügyész az állam vagyonának szisztematikus elorzása ellen éveken keresztül folytatott. A minisztérium semilyen intézkedést nem tett az irányban, hogy a közvagyon el tulajdonítóival szemben eljárjon és végtetessen a petróleum földek jogtalan kiaknázásának. Petrescu főügyész a köszönőlevelével vétele után hiába várta a vizsgálat megindítását és hiába várta a büntető szankciókat.

Irtóhadjárat indul

Ő maga azonban — és ez fölöttébb jellemző nemes és egyenes gondolkodásmódjára — a maga számára levonta felfedezéseinek konzekvenciáit. Attól a pillanattól kezdve, hogy a visszaélésekről minden kétséget kizáróan meggyőződött, megszakított minden társadalmi érintkezést azokkal, akikről tudta, hogy az állam vagyonának elpredálásában bűnösök. Az igazságszolgáltatásnak ez a fanatikusa meg csak a bűnösök köszönéseire sem válaszolt Targovista ucaján és szomorúan látta, hogy azok szabadon és kihívóan folytathatják üzemeiket. Ezek többit is megpróbálták megkísérteni Petrescu főügyész lelkiismeretét. Fantasztikus összegeket ajánlottak fel neki, hogy szüntesse be a visszaélé-

sek ellen folytatott kampányát. Petrescu azonban nem reagált ezekre a kísérletezésekre.

Erre azután megindult ellene az irtóhadjárat. Hivatalos és nem hivatalos vegzálások egész sorát kellett rövidesen elszemvednie, névtelen levelekben állandóan és minduntalan lelővéllel fenyegették, ha nem szünteti be a visszaélések ellen indított harcát, sőt egy ízben házáat is felgyújtották. Munkájának eredménytelensége, az üldözések és vegzálások megrendítettek Petrescu főügyész egészségét. Erre feljelentést tettek ellene Bukarestben, hogy örült és beszámíthatatlan. Midőn a főügyész tiltakozott ez ellen és rámutatott arra, hogy a milliárdos panamák elkövetőinek akramunkájával áll szemben, becsukták a bukaresti „Marcuta Noua” idegyógyintézetbe. Megalapították róla, hogy fixa ideája van: a nem létező milliárdos petróleum-panama, amelyről két év múltán derült ki, hogy nemcsak hogy létezik s sokkal nagyobb arányú és sokkal nagyobb kiterjedésű, mint ahogyan azt felfedezője hitte volna.

Péntek délelőtt meghalt az örültek házában ez a testileg-lelkileg összerokadt ember. Két nappal halála előtt még látogatást tették nála az örültek házában Cernescu bukaresti táblai főügyész és Codin Stefanescu vezető ügyész. Az orvosok véleménye szerint halálát idegeinek megrendültsége okozta, amely viszont az ellene irányított üldözések folytán keletkezett. Obreja egyetemi tanár, aki a tragikus sorsu főügyészt kezelte a következőket mondotta róla: Petrescu főügyész egy pszichozis áldozata lett. Áldozata igazságos szellemének. Ritka ember volt, akinek tiszteletére szobrot kellene állítani. A becsületesség szobrát Első volnék, aki e szobor felállításához, amely például szolgálna a jövő generációnak, hozzájárulnék.

Kitüntetés a halottnak

Petrescu főügyésznek életében csak méltánytalanság és üldözés járt becsületességéért és lelkiismeretességéért. Halála azonban ugylátszik meghozza számára önzetlen munkájának posthumus elismerését. A régenstandcs az első osztályu iparügyi érdemjellel tüntette ki a szomorú végű főügyészt, Petrescut egyéb ként ma délután kísérték el Targovistá-

et
i ó t

ben utolsó utjára. A temetésen számos bukaresti magas igazságszolgáltatási funkcionárius semmitűszeki tanácsosok, táblabírók, ügyészek jelentek meg. Részt vett a temetésen P. Necessiti igazságügy-miniszteriumi államtitkár is, aki a nyitott sírnál letette a koporsóra a főügyész érdemeinek késői megjutalmazását.

Petrescu főügyész halála és az eltűnt telekkönyvek felfedezése újabb len-

KOENIGSMARK
Petrovici Svetislav-val (Uj kópia)

dületet adott a petróleum-panamák ügyében megindult vizsgálatnak. Az összes bukaresti lapok közlik a Petrescu által az iparügyi miniszterium elé terjesztett jelentéseket a miniszteriumnak ezekre adott választát s rámutatnak arra hogy elsősorban ez a miniszterium jelelő azert, hogy az állami petróleum-földekkel történt visszaélések éveken keresztül büntetlenül maradtak. Az új bányatörvény értelmében az állami általaj fölötti ellenőrzése az iparügyi miniszterium hatáskörébe tartozik. Miután a miniszterium a feljelentésekkel kapcsolatosan súlyos és helyrehozhatatlan mulasztást követett el a bukaresti lapok szankciókat kérnek mindazok ellen akik a mulasztásban bűnösök.

Mrazek, ipar- és kereskedelemügyi miniszter a legújabb események hatása alatt ma délelőtt — mint a Cuventul és Curenul jelenti — benyújtotta Duca miniszterelnöknek biztjéről való lemondását. A miniszterelnök helyettes arra kérte Mrazek minisztert, hogy vezesse tovább társadalmi ügyeit Bratianu Vintila visszatérig, aki majd dönteni fog a lemondás sorsa fölött.

Az összes bukaresti lapok egyikként a keddi napot döntőnek tekintik a petróleum-panama ügyében folyó vizsgálat számára. Mára ismét be vannak idézve Enescu vizsgálóbíró elé Tolcea és Irimescu Candest liberális képviselők és több más gyanúsított. Az Adevarul szerint a főbűnösök letartóztatása ezúttal már nem lesz elkerülhető.

Egy jugoszláviai petróleum-panama

Belgrád, augusztus 13. Rendkívül érdekes módon csapták be egy jugoszláviai község előjáróságát.

A község egyik jómódu birtokosa artézi kutat furatott udvarán. A munka serényen folyt s már hatszáz méter mélyen járt a furó, a várva-várt víz azonban egyre késejt, nem akart feltörni a csöveken. A gazda egészen elkéseredett és beszüntette a furást, pár nap múlva azonban megfordolta magát és utasítást adott a kutfurómasternek hogy folytassa a munkát. A gép uira megindult s alig pár órai furás után zavaros folyadék tört fel mélyből. Azonnal feltűnt mindenkinek, hogy az iszapos víz nagyon zsiros s

KOENIGSMARK
Petrovici Svetislav-val (Uj kópia)

a gazdálkodó megállapította, hogy kőolajra bukkant.

KOENIGSMARK
Petrovici Svetislav-val (Uj kópia)

A csendes faluban ez a felfedezés valószínű forradalmat idézett elő.

Egy új petróleummezőről volt szó és sokan már zsebükből érezték a súlyos milliókat.

A szerencsétlen gazdálkodó konkrét formában ajánlatot tett a községnek és felszólította azt, hogy folytassa a kutfurást.

A község előjárósága komolyan fontolóra vette az ajánlatot és a kútból feltörő folyadékból mintát küldtek a belgrádi vegyvizsgáló állomáshoz, amelytől szakvéleményt kértek.

A vegyvizsgáló laboratórium megállapította, hogy a kut vizében 56 százalék kőolaj van.

A vegyvizsgáló állomás válasza után összeült a község képviselőtestülete és azon elhatározták, hogy a k-

utat a házal egyíft megveszik. A község a negyven ezer dinárt érő portáért háromszázezer dinár fizetett.

Az eladó felvette a pénzt, utána eladta minden ingó és ingatlan vagyonát és

elköltözött a községből, veje együtt elűnt a kutfuró mester is.

Mind a ketten Amerikába mentek, — mint ahogy azt később megállapították. Mert később a község sok dolgot állapított meg.

KOENIGSMARK
Petrovici Svetislav-val (Uj kópia)

A kutfurást a község folytatta tovább. Néhány napig jött a mélyből a kőolaj s házban uszolt az egész község.

A közel házak és telkek tulajdonosai már milliókat kértek egy-egy kis darab földért.

Egyszerre azonban váratlan dolog történt. A kut bement a vizet, illetve a

KOENIGSMARK
Petrovici Svetislav-val (Uj kópia)

petróleumot megszünt működni. Még közönséges víz sem jött fel a csöveken. Szigorú vizsgálatot indítottak a kut ellen és megállapították, hogy a községet becsapták.

A csövekbe ugyanis a kutfuró és a gazdálkodó hetvenöt kilogram nyersolajat szivattyúztak be

ez néhány napig elég volt, de aztán elfogyott.

Most se vizük, se kutuk, se petróleumuk nincs a dolovaiaknak, a dolovai nábob a község 300.000 dinárjával megszökött és mindezek tetejébe a belgrádi kormány fegyelmi vizsgálatot indított a község előjárósága ellen.

Jorga professzor élesen elítéli a baccalaureatus rendszerét

Pangrati rektor a baccalaureatus mellett van, de megreformálását kívánja

(Cluj-Kolozsvár, augusztus 13. Az Uj Kelet tudósítójától). A bukaresti „Dinunea” tovább folytatja nagyérdeklődéssel anketáját a baccalaureatus kérdésében. Ennek során újabb Jorga professzort és Emil Pangrati professzort, a bukaresti egyetem rektorát szólaltatja meg. Jorga röviden és kategorikusan a következő véleménnyel van az Anghelescu-féle inkvizíciós rendszerről:

— Mi az oka, hogy a baccalaureatus olyan katasztrofális eredményeket produkál?

Ellene vagyok a baccalaureatusnak és így nem akarok foglalkozni a következményeivel. Azt, hogy milyen tehetőséges, az érettségiző diák bebizonyította már azzal, hogy átment az osztályokon.

A baccalaureatus helyett inkább az egyetemi felvételi vizsgát javasolnám.

Attól, aki tanulni akar és diplomát akar szerezni, az egyetemre való beiratkozáskor kell vizsgát követelni, nem pedig a középiskolából való távozáskor. Vannak, még pedig egyre többen, akik csak a középiskolát akariák végezni és aztán olyan pályára lépnek, amelyen nincs szükségük egyetemi diplomára. Miért kell ezeket a baccalaureatusi vizsgával meggyötörni?

Ezeket mondja Jorga egyetemi tanár.

Pangrati rektor viszont határozottan híve a baccalaureatus intézményének.

természetesen olyan értelemben, ahogyan a nyugati civilizált államokban alkalmazzák az érettségi vizsgákat. Aláspontjának igazolására Pangrati professzor a következőket mondja:

— A kérdés nagyon fontos és nagyon súlyos, mert olyan időköt élünk, amikor a középfokú oktatás erősen visszaesett nívójában. A háboru előtt

a régi királyság területén mindössze 22 állami liceum és alig néhány magánliceum működött, összesen 30 középiskola. A háboru után Románia ugye területben, mint lakosságban kétszer akkora lett, vagyis a régi állapotnak megfelelően 60 középiskolára lenne szükség, de mondjuk, hogy kétszerannyira, 100—120 iskolára.

Ezzel szemben az országban ma 330 liceum működik.

Ha az ember elgondolja, hogy mennyi intellektuel halt meg a háboruban és azt, hogy az egyetemek öt éven át nem fejtették ki normális tevékenységét, szinte el sem lehet képzelni, honnan akadott ennyi középiskolához szükséges tanerő, az a több ezer középiskolai tanár.

— De van a kérdésnek egy másik oldala is. A falusi lakosságnak a városokba való özönlése rohamosan, szinte aggasztó mértékben fokozódott a háboru után.

A tulsok liceum ellenére az egyes osztályok túl vannak zsúfolva mindentűt.

Ötven-hatvan tanulója van egy-egy osztálynak és gyakran párhuzamos osztályokkal lehet csak a jelentkezőket elhelyezni. Ezeket az ugynevezett extrabudgetáris osztályokat a szülők tartják fenn és ezekben a tanítás nyóia is gyengébb, mert az A osztályba azok kerülnek, akiknek általános osztályzati eredménye jobb 6-osnál, a B és C osztályokba az 5—6 közötti osztályzatúak kerülnek, míg a további párhuzamos osztályokba a javítvizsgálatosokat és az osztályismételőket osztják be. Azon-

KOENIGSMARK
Petrovici Svetislav-val (Uj kópia)

kívül pedig a legtöbb tanár megéheztési okokból a parallel osztályokban is vállalt órákat és megesett, hogy egy tanár naponta 7 órát is tanított.

Ilyen tömeggyógyászok mellett a legjobb tanár oktatása sem bírhat különösebb értékkel.

— A megoldás? Mindenekelőtt lényegesen csökkenteni kell a középiskolai tanulók számát. A liceumokba való beiratkozáskor a legminuciózussabb szelekcióval kell eljárni és ugyanezt a szigorú válogatást kell alkalmazni a felsőbb osztályokba való becsátásnál. Osztályonként maximum 30—40 tanuló legyen és akkor az eredmény a jelenlegi pedagógiai eszközök mellett is jobb lesz a tanítási eredmény. A komoly baccalaureatus fogja a harmadik rostálást végezni és így lényegesen kevesebb hallgató fog az egyetemekre beiratkozni.

Ma az a helyzet, hogy egyedül a bukaresti egyetemnek mintegy 20 ezer hallgatója van, amit csak a laikusok vehetnek nemzeti dícsőség-szamba, mert valójában ez nem egyéb, mint a főiskolai oktatás tökéletes szabottalása.

Nincs az a kötelességtudó professzor, aki képes legyen egyszerre 600—700 hallgatónak előadást tartani. A tante remben még megjár, de már a laboratóriumokban teljességgel lehetetlen ennyi embert összezsúfolni.

Pangrati professzor odakonkludál, hogy a liceumokban egy intellektuális elitgárdát kell nevelni, amely megszerze az általános műveltséget, az egyetemeken pedig csak a legválogottabbak kapjanak helyet, akik alkalmasak egy magasabb kultúra befogadására. Az oktatásnak igazi intellektuális autokráciát kell teremtenie, nem egy demagóg velőitáru szellemi proletáriátust, amely az összes demagógiák között a legveszedelmesebb.

Hirdessen az Uj Keletben

butor
vásárlás bizalom dolga
Ha jó butort akar venni, ne sajnálja az utat
Marosvásárhelyre
(Tg. Mures) és tekintse meg
Székely és Réti
Erdélyrészi Butorgyár Rt, hatalmas raktárait.
Bösendorfer, Stingl, Wirth, Hoffmann
zongora és pianó
gyárak képviselete.
Hiteleképes egyéneknek kedvező fizetési feltételek

Mióta az „URSUS” SORGYAR Részvénytársaság a Czelli-féle kolozsvár-monostori sörgyárat megvette

a régi jó monostori sör már nem Czelli sör, hanem „Ursus”-sör

elnevezés alatt kerül forgalomba. Az „Ursus”-sör tehát nem tévesztendő össze a „CZELL” elnevezés alatt forgalomban levő sörrel, amely Brassó mellett Derestyében készül.

Amszterdameste tíz új olimpiász beosztású közönség állpette nézte a befutó akt Vilma királyné külföldi m helyet. Az országserin fel az udvar kezdődött a

Az első kok aranyé lyesen adta sodik és ha ceg osztotta nokat szün rivalgással a A dijkosztá nemzetközi tartott ma Megköszönté népek azt amelyben a tettek. Majd gőját hogy ban jelenen a nemes ver

Amikor I befejezte a santak az nagy árboca bogó, jobbra balra a jay után megke oltásának f Latourg fr Amszterdam piai lobogót rázendített lencedik am zóst nyert.

A legu

1. USA (müller) 9 p
2. Japán
3. Kanada
4. Magyar mp., Tarró 2. p. 29.2 57 mp.
5. Svédor
6. Anglia
7. Spantyc

- 100 m. gy
1. J. Weis
- piai rekord.
2. Bárány
- Európai re
3. Takais
4. Kojás
5. Lauffer
6. Spence
7. Zorilla

Bárány s 25 méterig és együtt us Weismüller rány kissé előnyhöz jut gőtük. He együtt halad határozottan s ekkor a j Bárány sz előnye van. gyöz Weisz rány másod Takaishi ha

1. Osipov
 2. Garatti
 3. Cooper
 4. Stockle
 5. Laird
 6. Lehman
- 32-2 mp.-es Osipovic gy

Véget ért a IX-ik olimpiász

Az utolsó eredmények

Amsterdam, augusztus 13. Vasárnap este tíz óráig tartó ünnepi rendezés után véget ért a kilencedik olimpiász befejezése. Negyven ezer főnyi közönség állandó üdvözlőgombok közepette nézte végig az olimpiász nagyszerű befejező aktusát. Az udvari páholyban Vilma királynő, Henrik herceg és több külföldi magas személyiség foglaltak helyet. Az egyes nemzetek olimpiákonjai országoszerinti betűrendben sorakoztak fel az udvari páholyban szemben és megkezdődött a díjkiosztás.

Az első díjakat, vagyis a világbajnokok aranyérmét Vilma királynő személyesen adta át a győzteseknek, míg a második és harmadik díjakat Henrik herceg osztotta ki. A kitüntetett olimpiákonkat szünni nem akaró tapssal és üdvözlőgombokkal ünnepelte a tengerenyei tomeg. A díjkiosztás után Baillet-Latour, a nemzetközi olimpiai bizottság elnöke tartott magasan szárnyaló beszédet. Megköszönte a királynőnek és a holland népnek azt a szívélyes vendéglátást, amelyben a világ olimpiákonjait részesítették. Majd felhívta az olimpiákonok légióját hogy négy év múlva Los-Angelesben jelenjenek meg ismét hogy felvegyék a nemes versengést egymásközött.

Amikor Baillet-Latour gróf beszédét befejezte a marathoni kapunál felharsantak az olimpiai kürtök. A stadion nagy árbócára felröppent a holland lobogó, jobbra pedig az Egyesült Államok, balra a japán lobogó ékeskedett. Ezután megkezdődött az olimpiai tüzek kioltásának felemelő szertartása. Baillet-Latour gróf átadta négyévi megőrzésre Amsterdam polgármesterének az olimpiai lobogót. A többszáz tagú zenekar rázendített a holland himnuszra. A kilencedik amsterdami olimpiász befejezést nyert.

A legutolsó versenyek részletes eredményei:

- 4x200 m. uszóstaféta**
- USA (Clapp, Lauffer, Kojac, Weismüller) 9 p. 36.2 mp. Olimpiai rekord.
 - Japán 9 p. 41.4 mp.
 - Kanada 9 p. 47.8 mp.
 - Magyarország (Wannie II. 2 p. 32 mp., Tarródy 2 p. 29.4 mp., Wannie I. 2 p. 29.2 mp., Bárány 2 p. 27) 9 p. 57 mp.
 - Svédország 10 p. 01.8 mp.
 - Anglia 10 p. 15.8 mp.
 - Spanyolország 11 p. 14.2 mp.

100 m. gyorsúszás részletes eredménye

- J. Weismüller USA 58.6 mp. Olimpiai rekord.
 - Bárány István magyar 59.8 mp. Európai rekord.
 - Takaishi japán 1 perc.
 - Kojas USA 1 p. 00.8 mp.
 - Lauffer USA 1 p. 01 mp.
 - Spence Kanada 1 p. 01.4 mp.
 - Zorilla Argentína 1 p. 01.6 mp.
- Bárány startja sikerül a legjobban és 25 méterig vezet, itt Weismüller beéri és együtt usznak fordulóig (27.8), ahol Weismüller nagyszerűen fordul. Bárány kissé lecsúszik, miáltal előbbi ksi előnyhöz jut, a többi 1-2 tempóval mögöttük. Hetven méterig még mindig együtt halad a két első, de 80-nál már határozottan előnye van az amerikainak s ekkor a japán is támadásba megy, de Bárány szintén erősít és ismét tiszta előnye van. Már csak pár méter a cél: győz Weismüller s fél testhosszal Bárány második s az elkeseredetten finiselő Takaishi harmadik.

100 m. női gyorsúszás

- Osipovic USA 1 p. 11 mp.
 - Garatti USA 1 p. 11.4 mp.
 - Cooper angol 1 p. 13.6 mp.
 - Stockley Új-Zéland 1 p. 13.8 mp.
 - Laird USA 1 p. 14.6 mp.
 - Lehmann német 1 p. 15.2 mp.
- 32-2 mp.-es 50 méter után a szívsóbb Osipovic győz rövid fél m. éterrel.

100 m. női hátúszás

- Braun Hollandia 1 p. 22 mp.
- King angol 1 p. 22.2 mp.
- Cooper angol 1 p. 22.8 mp.
- Gilman USA 1 p. 24 mp.
- Holm USA 1 p. 24.4 mp.
- Lindström USA 1 p. 24.4 mp.

Az egyéni kúrdívós

- Terstyánszky Ödön magyar 9 gy. Az első helyért való küzdelemben 5:2 arányban legyőzte Petschauer.
- Petschauer Atilla magyar 9 gy.
- Bini olasz 8 gy. 32 tussal.
- Marzi olasz 8 gy. 34 tussal.
- Dr. Gombos Sándor 8 gy. 38 tussal.

6. Casimir német 6 gy.

- De Vecchi olasz 5 gy. 36 tussal.
- Pucset francia 5 gy. 47 tussal.
- De Jona holland 4 gy.

A befejező ünnepségek megkezdése előtt zajlottak le a díjugratás versenyek, amelyekben 1. Spanyolország, 2. Lengyelország, 3. Finnország, 4. Olaszország, 5. Franciaország lett.

A szombati boxversenyek eredményei: Légsúly: Kocsis magyar, bantamsúly: Lanzi olasz, nehézsúly: Jean Klaveren holland, könnyűsúly: Orlandi olasz, veltersúly: Morgan Új-Zéland, középsúly: Toscani olasz, kishézsúly: Avandana argentinai, nehézsúly: Jurado argentinai.

A lovasversenyek során csapatversenyben 1. Hollandia, 2. Lengyelország, 3. Norvégia lett. Egyénileg: 1. Mortanger holland, 2. de Kurit holland, 3. Neumager német.

A versenyek végén már össze lehetett állítani a nemzetek pontversenyének állását. Észreint: a résztvevő 46 nemzet helyezése a pontozásban az első tízig a következő végeredményt mutatja:

- USA 453 pontszámmal.
- Németország 250 pontszámmal.
- Finnország 175 pontszámmal.
- Svédország 169 pontszámmal.
- Franciaország 150 pontszámmal.
- Olaszország 144 pontszámmal.
- Anglia 133 pontszámmal.
- Hollandia 133 pontszámmal.
- Kanada 118.5 pontszámmal.
- Magyarország 87 és fél pontszámmal.

Duca ismét békeajánlatot tett a nemzeti parasztpártnak

A kormány mindössze azt kívánja, hogy a nemzeti parasztpárt ne szabotálja a kölcsönt és a stabilizációt

(Bucuresti-Bukarest, aug. 13. Az Uj Kelet tud.) A Curentul jelentése szerint Duca belügyminiszter arra használja ki Bratianu Vintila tavollélt, hogy közlekedést kíséreljen meg a nemzeti parasztpárt felé. A lap szerint az utóbbi napokban Duca több ízben is megbeszélést folytatott Mihai Popovici-csal a nemzeti parasztpárt egyik vezérével. A belügyminiszter azt kéri a nemzeti parasztpárttól, hogy szüntesse meg a kormány elleni harcát a folyamatban levő pénzügyi tárgyalások végleges befejezéséig. A

Curentul szerint Duca kijelentette Mihai Popovici-nak, hogy Bratianu Vintila-tól megígért irratlala az a szabotáló akció, amelyet a nemzeti parasztpárt a kölcsön és a stabilizáció ellen bevezetett. — Ennek ellenére is — mondotta állítólag Duca — két párt közötti ellentétet el lehet simítani, amennyiben a nemzeti parasztpárt beszünteti a kölcsön és a stabilizáció elleni harcát. Duca biztositotta Mihai Popovici-ot arról, hogy ebben az esetben a kölcsön megkötése és a stabilizáció megvalósulása után a liberális kormány lemond s átadja helyét a nemzeti parasztpártnak.

Az Adevarul tudósítja a Curentul hírével kapcsolatban beszélgetést folytatott Mihai Popovici-csal, aki kijelentette, hogy a nemzeti parasztpárt nem szünteti meg a kormány elleni küzdelmét. A nemzeti parasztpárt — mondotta Mihai Popovici — meg van győződve róla, hogy egyedüli utódja a liberális kormányoknak, de reméli, hogy a pártnak sikerüljön, fog halacmra jutni még melótt azt a liberálisok szeretnék.

A belügyminiszter táviratilag visszarendelte Storescu Dinu nagyváradi pénzügyigazgatót

Hétfőn délután érkezett meg Duca távirata. Nagyváradon már egyesület alakult, amelynek egyetlen célja Storescu eltávolítása volt

(Oradea-Nagyvárad, aug. 13. Az Uj Kelet tud.) Részletesen beszámolt az Uj Kelet arról az izgalmas és a maga nemében szinte egyedül álló pártviadalról, amelyet az elmúlt napokban Gombos-Ulpiu Traian nagyváradi liberális képviselő Storescu pénzügyigazgatóval folytatott és amelynek célja az volt, hogy Storescu igazgató engedjen a nagyváradi közönség kívánságának és haladéktalanul hagyja el a pénzügyigazgatói széket. Vasárnap reggeli számában részletesen közölte az Uj Kelet, hogy Gombos-Ulpiu Traian a szombat este Nagyváradon megjelenő magyar lapokban végső ultimátumot küldött Storescunak, amelyben négy napi határidőt adott Storescunak arra, hogy Nagyváradról eltávozzék és azzal fenyegette meg, hogy ha nem tesz eleget a felszólításnak, Nagyvárad polgáraival élén foglyul fogja ejteni és el fogja szállíttatni Bukarestbe. A felhívás érthetően megfélemlítette a pénzügyigazgatót, aki vasárnap egész nap nem mert kimozdulni házából és a hadtest parancsnokságtól kért segítséget, hogy a pénzügyigazgatóság épületének és az ő személyének biztonságát megvédjék. Storescu kényelmetlen helyzetéből hétfőn délután a miniszterelnökhelyet-

tes Duca belügyminiszter távirata segítette ki, amely

katégorikus rövidséggel elrendelte, hogy Storescu azonnal hagyja el hivatalát és utazzék Kisenevebe, ahol át kell vennie új hivatalát.

A rendelet Nagyváradon érthető megelégedést keltett. Jellemző a Storescu ellen felpaprikázott hangulatra, hogy Nagyváradon társadalmi akció indult meg, mely vasárnap délelőtt a Polgári Kezdeményező Bizottság (Comitetul de Initiativa Cetateniasă) megalakulásával vette kezdetét.

A társaság egyetlen céljával Storescu eltávolítását tűzte ki s elnökéül Gombos-Ulpiu Traiant választotta meg.

Az egyesület azonban megalakulása után máris elvesztette munkakörét, mert a miniszteri távirat végre megoldotta Nagyvárad közéletének ezt a régen megoldásra váró problémáját.

Az Uj Kelet nagyváradi munkatársa kérdéssel fordult Storecu pénzügyigazgatóhoz további terveit illetőleg. Storecu Dinu kijelentette, hogy egy percig sem

marad tovább Váradon, hanem azonnal Bukarestbe utazik, hogy a pénzügyminiszter védelmét kerje sérelmének orvoslására.

A CLUJ

TACAMUL

ezüstáru gyárban

készült minden darab evőeszköz és disztárgy ezen gyárral van ellátva.

800-as finomság!

Gyártmányaink minden jobb ékszerüzletben megrendelhetők - Viszonteladónk: "TACAMUL" Ezüstáru gyár, Cluj, Strada N. Iorga 11/A

Telefon 4-82. Sürgőnycim: „Tacamul”

Gabonazsákok, vízmentes ponyvák

spárga és kötélárúk gyári lerakata

Kárpitos kellékek. Zsák és ponyvakölcsönzés

Boskovics Iózsef, Cluj, Str. Reg. Maria 15. Telefon 9-10.

LITHYNIA

Paptamási ásványvíz

Gyógyvíz

Gyomor-, vese-, hólyag-, epe- és cszűbántalmak legjobb orvossága. Képvís let. DACIA víztelítő-üzem, - Cluj, Calea Regele Ferdinand

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdelyi és lánai zsidóság napilapja.
Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő.
Felelős szerkesztő: Jámor Ferenc.
Az Uj Kelet cikkeinek utánnomását csak a szerkesztőség engedélyével engedjük meg.

Hajnal

Írta: LÁNYI ANDOR

Az égbolt szélein megnyílnak az éjszaka zsilippjei.

A fekete folyók szeliden megindulnak, lassan, nesztelenül apadni kezd a sötétség özönvíze.

Hűvös szelek szárnyai nehéz árnyékokat borítják be az arcot.

Elusztot kerék jár integetnek.

Emlékvirágok hullott szirma foszlik a tűző ködön.

Felhők nyargalnak el felettem.

Csak én maradok. Süket sikátorokban vész el az utam.

Gyámságtalan kézzel szív után tapogatózom;

ki hozza vissza bevezetetlen álmaimat? ki őrzi tiszta szerelmem csurgatott mézét?

ki ver hidat a mélység felett, melybe a napom zuhan?

Zátomyon állok. Kibontottam a lelkemet, s nem jönnek vissza világgá küldött ártatlan galambjaim.

A hatalmak közös demarstól intéztek Bulgáriához a vámemelés miatt. Szófiából jelentik: A csehszlovák, magyar, osztrák, angol, francia és belga követek ma a szófiái külügyminisztériumban azonos szövegű jegyzéket nyújtották át amelyek a tervezett vámemeléssel vannak összefüggésben, a mely csaknem 25 százalékkal drágítja meg a bolgár behozatali vámokat. A jegyzékek kiemelik, hogy a bolgár kormány elutasította, amellyel a vámmokat felemeli, ellenkezésben áll a genfi nemzetközi gazdasági konferencia határozataival, amelyet a bolgár kormány is aláírt. Az érdekeltek hatalmak tiltakoznak ezenkívül az ellen a mód ellen, ahogyan puccszerűen felemelték a vámtételeket. A hatalmak követelik, hogy a vámemelésből vonják ki azokat az árukat, amelyek a jelen pillanatban utban vannak Bulgária felé, vagy a bolgár vámraktárakban vannak elhelyezve. Ehhez a demarshoz a legközelebbi napokban csatlakozik az olasz, török és román kormány is, a mely követelnek pontos instrukciót ad. Németország nem vett részt a közös demarshan.

Tisztaság! Rendi Takarékoság jellemzi a Dr. Noseda szappantartó használatát

Tüz a pécsi városi erdőben. Pécsről jelentik: Az elmúlt éjszaka folyamán a pécsi városi erdőben valószínűleg egy eldobbott gyvaszáltól hatalmas tűz keletkezett. A tűz lokalizálására kivonult az egész városi tűzoltóság, 240 főnyi katonaság és a környék lakossága. A tüzet azonban csak hosszas és megfeszített munkával tudták lokalizálni. A kár nagysága egyelőre ismeretlen.

Kérjen mindenütt Borszéki ásványvizet
Vezérlőközpontot Klein Samu, Cluj, Calea Gen. Dragalina 27

A lengyel legionáriusok kongresszusán Pilsudszky marsall fogadalmat tett, hogy Vilna mindörökké Lengyelországé marad

Varsó, aug. 13. Ma vette kezdetét Vilnában a lengyel legionáriusok kongresszusa, mely felé tekintettel a feszült lengyel-litván viszonyra, világszerte nagy érdeklődéssel tekintenek.

A kongresszus megkezdése előtt a vilnai városháza előtt óriási tömeg gyülekezett össze, amely a városháza erkélyén megjelenő Pilsudszky marsallt frenetikusán megéljenezte. Pilsudszky a nagy tömeghez heves temperamentummal állt föl beszédet intézett, amelynek végén fogadalmat tett, hogy Vilna mindörökké Lengyelország birtokában fog maradni, mert a lengyel nép kész fegyveresen megvédelmezni jogos birtokait.

A lengyel legionáriusok ünnepségein mintegy 100 külföldi újságíró jelent meg, közöttük négy litván, akik tekintettel a kényes politikai helyzetre, nagy feltűnést kellettek.

Csütörtökön tárgyalják a mezőbándi adófőnök gyilkosának büntetését. Marosvásárhelyi tudósítónk jelenti: A tél közepe táján országos szenzációt keltett az a kegyetlen vakmerőséggel végrehajtott rablógyilkosság, amelynek áldozata Voda mezőbándi percept volt. Az adófőnök nagyobb összeggel a legközelebbi adóhivatalba igyekezett szónon, amikor Nagy Béla mezőgazdasági szolgá hátról megáradta, legvilkolta és kirabolta. A gyilkost nemskára elfogták és a marosvásárhelyi törvényszék csütörtökön fog felette mérlekezni. A tárgyalás iránt nagy az érdeklődés. Súlyos ítéletet várnak

ARTA mű- és régiségkereskedő
Költözött a Str. d. Avram J. (Petőfi-u.) 3. sz.

Meg akarta ölni családját, mert a heti keresetét kérték tőle. Budapestről jelentik Tegnapielőtt a Dugonics-utca 5. szám alatt lakó Zsombolyi Sándor munkás részegen jött haza Mikor családja a heti keresetét kérte tőle, diühöngeni kezdett, kést rántott elő és karján háromszor megszurta anyósát, valamint Réz Ferencét és feleségét is súlyosan megsebesítette, azután berohant a másik szobába. A kiszálló mentők Zsombolyit halva találták A sebesült asszonyokat a Rökusba szállították, Réz Ferencnek és anyósának semmi baja nem történt, mert kiszaladtak a házból. Tegnap a rendőrség letörtöztatta Rézt, mivel a tisztiorvos megállapította, hogy Zsombolyinak a nyakán a szarás olyan helyen van, hogy az nem származhatott öngyilkosságtól. Később Rézt elbocsátották a rendőrségről de elrendelték Zsombolyi holttestének felboncolását

Zongorát Sternberg
Bízalommal a világhírű cég oradeai lerakatában vásárolhat. Az összes jobb világ márkák raktáron. 5 évi jótállás részletre is. Költözés miatt leszállított árak.

Első romániai orth. izr. leányotthon és internátus
Szeptember hó 1-én nyílik meg Oradeán (Nagyváradon) külföldi mintára a város központjában, parki ozon, szép kertes urt. magánházaon internátusom. Intelligens szűk leánygyermekéi részére. Olcsó ellátás, szigorú családi nevelés, elsősorban tanári felügyelet és oktatás, kézimunka, zene és idegen nyelvek. Kitűnő referenciák. Komoly érdeklődőknek prospektust küldünk. Miután az eddigi jelentkezések folytán a folyó évre már csak korlátozott számban vétetnek föl növendékek, kérem az ezutáni jelentkezések melőbői ész. özl. ét. B. járó leánytanulók is zene-, idegen nyelvek és kézimunka-oktatást nyerne. **Német házi nyelv**
Schwartz Menyhértné, Oradea (Nagyvárad), Str. I. C. Bratianu (Szaniszló-u.) 13.

mal állt föl beszédet intézett, amelynek végén fogadalmat tett, hogy Vilna mindörökké Lengyelország birtokában fog maradni, mert a lengyel nép kész fegyveresen megvédelmezni jogos birtokait.

A lengyel legionáriusok ünnepségein mintegy 100 külföldi újságíró jelent meg, közöttük négy litván, akik tekintettel a kényes politikai helyzetre, nagy feltűnést kellettek.

Imperial, Agfa, Mimosa fényképészet i cikkek és gépek Révész Ernő, T.-Mures

Japán nem tűri hogy a kínai kormány rátegye Mandzsurriára a kezét. Párisból jelentik: A Journal londoni forrásból azt az értesítést közli mely szerint báró Hatashi japán meghatalmazott miniszter Csangcsuliang kínai nacionalista tábornoknak ultimátumot adott át, melyben a legerélyesebben kijelenti, hogy Japán nem fogja tűrni, miszerint a kínai nacionalista kormány Mandzsurriára rátegye a kezét.

Ujvári Péter a Zsidó Lexikonban szereplő erdélyiekhez. Megírta az Uj Kelet, hogy Ujvári Péter, a kiváló író Budapestben magyar nyelvű zsidó lexikont szerkeszt. A mű teljessége érdekében az erdélyi zsidó vonatkozások és az erdélyi kultúrát s produktiót is elősegítő egyének is bekielnek a lexikon hasábjaira. A hitközségek vezetősegit és az erdélyi zsidó notabilitásokat, akik megkapták a lexikon adatgyűjtését célzó íveket. Ujvári Péter ez uton hívja fel az ivatek kitöltésére es vagy a Pallas könyvterjesztő vállalat-hoz (Str. Ratiu) vagy Szabó Imre címére Str. B. L. Pop 10.) való beküldésére Senki álszerénység ne tartson vissza attól, hogy szerepeljen a lexikonban, amely élénk és tudományos pontosságú dokumentum lesz annak a kultur-teljesítménynek, amit a zsidóság ezeken a területeken is produkált.

Sok k... nécske mit sem sejtő, Elcsufítja májfolt, szeplő. A „Gypár Crem“ elmulasztja, Gyopár szappan elriasztja. Ki nem használja, el sem hiszi, Pedig így van!
MARSI GIZI

Román, angol francia, német, magyar, olasz, szláv fordítások. — Levelek, kérvények, periratok, tudományi cikkek stb. Másolások sokszorosítások. Dr. Mandel fordító-iroda Cluj, Str. Ratiu (v. Kötő-u.) 3. szám. Telefonos, műszaki, közgazdasági, irodalmi fon 831.

Házasság Kárl Aranka és Kohn Zenő f. hó 19-én délután 2 órakor Gherlín (Szamosújvár) megtartandó esküvőjükre szívesen látják rokonaikat, jóbarátait, ismerőseiket, (Minden külön értesítés helyett.)

Convocare

Soc. Anon. Uzinele Calcit, la 1 Septembrie a ora 5 p. m. isi tine Adunarea generala extraordinara in localul din Str. Gen. Dragalina No. 9. la care invitati pe on. actionari.

Ordinca de zi:

1. Modificarea statutelor. 2. Ridicarea capitalului la Lei 2.000.000. 3. Alegerea membrilor din directiune. 4. Evenuale propuneri. Directiunea.

Meghívó. Soc. Anon. Uzinele «Calcit» f. é. szeptember hó 1-én d. u. 5 órakor, Str. Gen. Dragalina 9. sz. alatti helyiségben rendkívüli közgyűlést tart, mely gyűlésre az igen t. részvnyes urak ezennel meghívottak. Tárgyszorozat: 1. Alapszabálmódosítás. 2. Alaptőkeemelés 2.000.000 Lejre. 3. Igazgatósági tagok választása. 4. Esetleges indítványok. Az Igazgatóság.

Pályázat.

Az Orástiei izr. hitközség a nagy-énepekre keres egy jó, kellemes hangú előmádkozót. Fizetés megevezés szerint. Utiköltség csak a meghívottnak térítik meg.

Orásite, 1928 augusztus hó 10.

Stern Vilmos Goldmann Sámuel hitk. jegyző. hitk. elnök.

Az Izraelita Hitközség Iskolaszékétől Cluj, Cal. Regele Ferdinand 54.

Nr: 169—1928.

Pályázati hirdetmény

A Cluj Izraelita Hitközség Iskolaszéke a szeptember havában megnyíló ovódájánál betöltendő ovónői állásra hirdetett pályázatot a következő módo sításokkal megüitita:

A pályázat 2 ovónői állásra szól és pedig:

1. Egy okleveles ovónői állásra. Magyar vagy német oklevéllel bírók is pályázhatnak, amennyiben a román nyelvű vizsgát letették, vagy kötelezik magukat záros határidőn belül letenni.

2. Héber ovónői állásra. Erre az állásra perferkt héberül tudók — lehetőleg a Cernauti-i pedagógiumot végzettek — pályázhatnak. Akik a román nyelvet is perferktül beszélik, előnyben részesülnek. Ez utóbbi ténv a pályázati kérvényben kifejezetten megemlítendő.

Mindket állásra pályázók felkérctnek hogy életrajzukat is feltüntető héber és román nyelven írott kérvényeikkel mellékeljék végzett tanulmányaikról szóló bizonyítványaik egyszerű másolatát. Melléklendő fénykép is.

Fizetés: az állami ovónők fizetése eddigi szolgálati éveik beszámításával. Esetleg külön megevezés szerint. Pályázati határidő: augusztus 25.

Az állások szeptember 20-ig elfoglaltandók.

Cluj, augusztus 12.

Fren Lajos Dr. Spitzer József igazgató. isksz. elnök.

különlegesen berendezett képeretező, aranyozó műhely. Ovál, kör és téglalapú keretek minden méretben. Somlyai Mihály Cluj, Str. es kivételben Iuliu Maniu 7.

A Bu királ

A jö

(Bucuresti-Kelet rad.) M vasárnapi görög nap hányformája tartani kíván, a királyság állást. Az Ad lasztókkal ka Bukrestbe érke

Az a al

Bucuresti-Bu delegátus és h tében tegnap a Sorbonne d szövetségének venkilene nem negyszáz diák son, amelyet kongresszus fo Poincaré franc levelet. Az ünnepélyt vette a tul A bukaresti L angol diákok

a h

Fogyel István tribun

Zágráb, aug külső keretek k délelőtt a horv Radics Istvánn leges becslés ember vett részt tömeg tehát, ar nult fel a horv Radics temetése mint a koronáz temetés nemcsak az igazi belső vánulása volt. A tőig vivő uton san zokogó emb nyeket a nagy fájdalomkban.

Gyászszert A temetési szor vette kezdetét előtt, ahol meg hogy a rengeteg minden szavát m

A temetési szor Zágráb uccáin egyetemi hallgat

Aug jele Kolo

Höfer 3. izadás ellen sárga csomagolásban eredeti

A Bukarestben tartózkodó György görög exkirály manifesztumban hívja fel népét, hogy állítsa vissza a monarchiát

A jövő vasárnapi választásokon dől el, hogy köztársaság, vagy monarchia lesz-e Görögország

(Bucuresti-Bukarest, aug. 13. Az Új Kelet tud.) Mint azt jelentettük, a jövő vasárnapi görögországi választásokon a görög nép határozni fog az állam kormányformája fölött is, vagyis hogy megtartani kívánja-e a köztársaságot, vagy a királyság restaurálása mellett foglal állást. Az Adevarul híre szerint a választókkal kapcsolatosan tegnap délelőtt Bukarestbe érkezett a görög monarchisták

vezére, aki azonnal értekezésbe lépett a párisi utjáról két nappal ezelőtt visszaérkezett György görög exkirállyal. Az Adevarul tudni veli, hogy a megbeszélésen elhatározták, hogy György király manifesztummal fog fordulni a görög néphez s a monarchia melletti állásfoglalásra fogja felhívni. Athénben egyébként tegnap délután 30 ezer ember tüntetett György görög exkirály mellett.

Athén, aug. 13. A royalista-párt küldöttsége ma felkereste Venizelosz miniszterelnököt, akit arra kért, hogy Athénben Pireusban, Szalonikiben minden szavazó szavazócédulájára odatehesse egytűntába mártott ujjlenyomatát, nehogy helyette megegyezzen valaki más szavazzon. Venizelosz beleegyezését adta a royalista-párt követeléséhez.

István halála egyben a mostani államrend halálát is jelenti.

Pribicevics e szavainál száz és száz-ezernyi tömeg ajkán tört fel a kiáltás: — Le a gyilkosokkal!

Pribicevics csak pár perc után tudta folytatni beszédét, hangsúlyozva, hogy úgy a párt, mint az egész horvát nép mindaddig hű marad Radics eszméjéhez, míg meg nem teremti a boldog Horvátországot.

A halhatatlan ideál

Pribicevics után Trumbics volt jugoszláv külügyminiszter szólalt fel, aki kijelentette, hogy Radics István halálával a horvát nép halhatatlan ideálja lett.

Számos más szónoklat elhangzása után végre megindult a menet a temető felé. A menet élén a zágrábi egyetemi ifjuság 1500 koszorut vitt és egyuttal az egyes országrészek szimbólumait is: a Horvátországot jelző szőlőfürtöt, a Dalmáciát szimbolizáló pálmaágakat, a Vajdaság jelvényét: buzakeresztet. Közvetlenül a koporsó után Sándor király gárdatiszteje hatalmas ezüstkoszorút vittek. Ezután Pernar és Grandia képviselők lépkedtek, akik a szkupstinai merénynél szintén súlyosan megsebesültek, de már felgyógyultak sérüléseikből. A két képviselő töviskoszorút vitt kezében, amelybe befoglalták azt a revolvergolyót is, amelyet Radics István testéből kioperáltak.

„A nyelv nem elegendő”

Zágráb, augusztus 13. Macsek Vladimir Radics István mandátumának örökösé temetés után a sajtónak interjút adott, amelyben a többek között a következőket mondta:

— Radics István halála óta a helyzetet a horvátok és szerbek között még jobban kiéleződve látjuk. — Most már tudjuk, hogy a nyelv nem elegendő ahhoz, hogy egységesítsen egy nemzetet. Végtelenül tévedtünk, amikor tíz évvel ezelőtt biztunk a jugoszláv állam békés kialakulásába. Valamely nemzetalakulás legfontosabb tényezői elsősorban a kultúra, a politikai és földrajzi helyzet. Kulturánk ellenkezőleg egymással. Politikánk is homlokegyenest más, mint a szerbeké. A mi végzetes helyzetünkben csak az olyan föderalizmus segíthet, amelynél ennél több szabadság és önállóság biztosítatik a jugoszláv államot alkotó nemzeteknek. Talán lehetséges közös vámtérület, közös külpolitika, de hogy közös hadseregünk legyen Belgráddal, az teljesen kizárt dolog.

Radics az örökös elnök

Zágráb, augusztus 13. A horvát egyetemi ifjuság bojkottmozgalom a belgrádi lapokkal szemben egyre élesebb mederbe terelődik. Az egyetemi ifjuság ma az uccákon megtámadta és véresre verte az újsághordókat, akik belgrádi lapokat árultak.

A parasztkoalíció ma délelőtt zárt ülésre gyűlt össze, amelyen Radics utódául Vladko Macsek dr. képviselőt, a párt eddigi alelnökét választotta meg. Ezután ünnepélyes és megható aktus következett. A párt egyhangu határozata alapján jegyzőkönyvbe iktatták, hogy Radics István annak ellenére, hogy elköltözött az élők sorából, továbbra is a párt örökös elnöke marad és Macsek csupán ügyvezető elnöke lesz a pártnak.

Az angol diákok Románia kizárását kérték a párisi nemzetközi diák-kongresszuson

A francia és olasz diákok a kizárás ellen foglaltak állást

Bucuresti-Bukarest, aug. 13. Igen sok delegátus és hatalmas közönség jelenlétében tegnap délelőtt nyílt meg Párisban a Sorbonne dísztermében a diákok világ szövetségének ezévi kongresszusa. Negyvenkilenc nemzet képviselőitelen ezer-negyszáz diák jelent meg a kongresszuson, amelyet Juvenel szenátor nyitott meg ünnepi beszéddel. Hangsúlyozta a kongresszus fontosságát, majd felolvasta Poincaré francia miniszterelnök üdvözlő levelét.

Az ünnepélyes megnyitó után kezdetét vette a tulajdonképeni kongresszus. A bukaresti Lupta értesítése szerint az angol diákok oxfordi frakciója javasolta

Románianak a világszövetségből való kizárását az elmúlt év decemberi szomorú emlékü nagyváradi és kolozsvári rombolások miatt. A francia és olasz delegátusok a bukaresti lap értesítése szerint a kizárás ellen foglaltak állást, a többiek részint a kizárás mellett szözláltak fel, részint pedig tartózkodtak a vélemény-

nyilvánítástól. A román delegációt Udíseanu orvostanhallgató vezeti, aki dokumentumokat terjesztett a kongresszus elé annak bizonyítására, hogy a diákság nem bűnös a decemberi rombolásokban.

A kongresszus határozatáról lapunk zártáig nem érkezett jelentés.

CORSO filmszínház
FAUST
Feszélyes történet: Gösta Ekman, Emil Jannings, Camilla Horn, Wilhelm Dieterle
Kiegészítő műsor: Amerikai borleszk és a legújabb Ufa heti journal
Ism. Harry Liedtkevel a Riviera

A horvát parasztpárt a halott Radics Istvánt örökös elnökévé választotta

Fogyelmezottan és rendezavarás nélkül zajlott le Radics István temetése. Félmillió ember vett részt a nagy néptribun temetésén. Terjed a bojkottmozgalom Belgrád ellen

Zágráb, augusztus 13. Megrendítő külső keretek között zajlott le vasárnap délelőtt a horvát nép nagy halottjának, Radics Istvának temetése. Hozzávetőleges becslés szerint mintegy félmillió ember vett részt Radics temetésén, olyan tömeg tehát, amilyen még sohasem vount fel a horvát főváros falai között. Radics temetése több és nagyobb volt, mint a koronázott fejedelmé, — ez a temetés nemcsak a külsőséges gyász, de az igazi belső megrendültség megnyilvánulása volt. A ravatal körül, a temetőig vivő úton s a temetőben is, hangosan zokogó emberek ezrei hullatták könnyeiket a nagy vezér elvesztése feletti fájdalomukban.

Gyászszertartás öt órán keresztül
A temetési szertartás délelőtt 11 órakor vette kezdetét a parasztpárt klubja előtt, ahol megafonokat állítottak fel, hogy a rengeteg tömeg a gyászbeszédet minden szavát meghallhassa.

A temetési szertartás lezajlása alatt Zágráb uccáin horvát szokosisták és egyetemi hallgatók tartották fenn a ren-

det s így Belgrádnak az az izgalma, hogy a temetésen nagyobb rendezavarások fognak történni, fölöslegesnek bizonyult. Belgrádban minden kaszárnyában nagyszámu katonaságot koncentráltak, hogy az esetleges rendezavarás hírére vonatra ültessék őket. Erre azonban nem került sor. A temetésen a belgrádi kormány és a szkupstina nem képviseltették magukat, mert a horvát parasztpárt előre kijelentette, hogy nem tűri meg Radics temetésén Belgrád képviselőtét. A király képviselőtében Mladics tábornok jelent meg.

Zokog a gyászszónok

Radics temetésén mintegy harminc ember mondott gyászbeszédet, amelyek délelőtt 11 óratól délután 4 óráig tartottak. Az első beszédet Macsek Vladimir, Radics képviselői mandátumának örökösé mondotta.

— Tizenegy évig viselted, — mondotta a mártirkoszorút népedért, akinek koronázatlan fejedelme voltál. Minden cselekedésed, minden gondolatod néped javáért fogamzott meg, amelyért megáláz-

tatást, üldöztetést, börtönt szenvedtél el. Koporsóddhoz most eljötték ezek a milliók s megrendülten, kétségbeesetten látják pusztulásodat.

Macseknek e szavainál zokogás tört fel kebléből és könnyek borították el a szemét. Az ő zokogására és könnyeire ezek és ezek szemébe gyűlt össze a könny s ezek és ezek ajkán tört fel a zokogás. Erős férfiak is megrendítően zokogtak.

„Nem így képzelte”...

Macsek után Pribicevics Szvetozár, a paraszt-demokrata koalíció másik vezetője mondott hatalmas beszédet.

— Radics István egész életén keresztül küzdött azért, hogy a délszlávok egysége megvalósuljon. De az ő képzeletében ez az egység nem úgy élt, hogy egy testvérnép nyakára léphet másik két rokonnépnek s elzárja előlük az életlehetőséget. Radics István, míg élt, ezt az igaztalanságot akarta megszüntetni, amelynek megvalósítása azonban életében nem sikerült. De ha életben nem sikerült megvalósítania ezt, mint halott, mert Radics

Auguszt. 27-én jelenik meg Kolozsváron a **DÉLI HIRLAP** független, megbízható, gyors és legolcsóbb lap!

Zsidó ima könyvek,
Machzorok ספר תפילות
Gyapju és seiyem-talesek
legjutányosabban beszerezhetők **Csufjon**
ROSENZWEIG ANTAL cégnél

szus 14.
a és Kohn
rakor Gher
andó eskü-
rokonaikat.
(Minden kü-
t. la i Sep
tine Aduna
in Icaul
9. la care
2. Ridica-
000. 3 Afe-
ne. 4. Even
a.
mele «Cal-
én d. u. 5
9. sz. alatti
közevülési
t. részvé-
mak. Tárv
odosítás. 2.
éjre 3. Igaz
4. Esetleges
z.
a nagy-
kellemes-
és megegye
a meghi-
hó 10.
am Sámuel
elnök.
olaszkétől
and 54.
ny
g Iskolaszé-
megnyíló
mői állásra
lköző módo
ra szól és
állásra. Ma-
bnók is pá-
román nyelv-
tefezik ma-
letenni.
Erre az ál-
tehető-
not vézzet-
a román
elővben
a pályá-
megemli-
felkérctnek
ő héber és
véarveikhez
mányaikról
zerü ntáso-
fizetése
amításával
szerint.
ztus 25.
ig elfogla-
tzer József
z. elnök.
ndezett
nyozó
reték min-
Cluj, Str.
Iuliu Maniu 7.

UJ KELET

Banescu professzor nyilatkozik a kolozsvári Román Opera jövő évi programjáról

(Cluj-Kolozsvár, aug. 13. Az Uj Kelet tud.) Kosszu nyári szünet után a kolozsvári Román Nemzeti Színház tegnap délelőtt tartotta meg az új színi évad megnyitó ünnepségét. Az ünnepélyes megnyitó keretében Banescu egyetemi tanár, a színház igazgatója beszédet intézett az egybegyűlt művészekhez és támogatásukat kérte a megkezdett munkához.

Az új évad megnyitása alkalmából munkatársunk több kérdést intézett Banescu igazgatóhoz az Opera jövő évi működésére vonatkozólag. Banescu igazgató kérdéseinkre a következőket válaszolt:

— Az operát, amely nemcsak Kolozsvárnak, de egész Erdélynek a büszkesége kell legyen, úgy akarjuk megszervezni, hogy méltó legyen régi hírnevéhez. Ezeket a szervezési munkákat nem akarjuk hebehurgyán és minden körültekintés nélkül véghezvinni. Ezen ezért a munkálatok még nem alakultak ki annyira, hogy részletes képet nyújthassunk a jövő színházi évről. A próbák szeptember elsején fognak megkezdődni s ez uttál fog csak véglegesen kialakulni a színház belső szervezetének végleges tablója.

Az opera művészgárdáját illetőleg Banescu igazgató kijelentette, hogy csupán az igazán bevált, s művészi szempontból kifogástalan énekeseket szerződtette le a jövő szezóra. A többiekét már idejében értesítette arról, hogy nem számíthatnak újabb szerződésre.

— Ami az új szerződéseket illeti — mondotta Banescu igazgató — nagyon körültekintőknek kell lenniük, hogy ne terheljék meg felesleges költségekkel az opera szűkre szabott költségvetését értéktelen elemekkel. Személyre való tekintet nélkül fogom végrehajtani azt a tervemet, hogy kolozsvári Operát magas presztízus intézménnyé emeljem. A színház nem jótékonyági intézmény és egyetlen célt kell szolgálnia: az igazi művészetet.

A kórus és a zenekar meg van-e már szervezve? — kérdeztük.

— A kórus és a zenekar — válaszolta az opera direktora — már össze vannak állítva. Igyekezünk olyan erővel kiegészíteni a két együttest, hogy ezek magukban is az opera művészi nivójának bázisát képezhessék.

Az opera jövő szezójának repertoárját illetőleg az igazgató kijelentette, hogy több új operát fognak játszani hogy ezáltal a közönség komoly érdeklődését kiváltsák.

— Az opera igazgatója tervebe vett a híres külföldi énekesek vendégszerelésére való meghívását?

— Egyelőre még nincs szó erről. Főcélunk elsősorban az, hogy színpadjaink számára román művészeket képezzünk ki, de amennyiben az opera jól fog menni és költségvetésünk ezt meg fogja engedni, kivételesen fel fogunk leplezni külföldi hírességeket is. Hasonlóképpen mellőzni fogjuk a koncertek és ünnepi előadások rendezését. Mindenekelőtt az operát fogjuk minden erőnkkel kultiválni, mert csak így számíthatunk arra,

hogy tökéletes művészi teljesítményt nyújthassunk. Kivételes esetekben azonban az opera nem fog elzárkózni koncertek megrendezésétől.

— Az opera együttese fog-e mint az elmúlt évben vidéken is vendégszerelni?

— Semmi esetre sem. Nem akarunk mások hibáiba esni és nem foguk elaprosítani az oly nehezen egybegyűjtött erőket. Az opera csak a színi-szezon végén látogathatna el nagyobb vidéki centrumokba, de oda is csak alapos felkészüléssel, mert máskülönből ez a

nehéz munkát nem lehet elvégezni. — Szeptemberben megkezdendő munkánkat — fejezte be nyilatkozatát Banescu igazgató — az intézményhez illő komolysággal, kizárólag az igazi művészet céljainak szem előtt tartásával fogjuk véghez vinni és reméljük, elérjük azt, hogy a kolozsvári operának messze külföldre fog szárnyalni a hírneve.

Az elnyomott népek szabadságának támogatását mondotta ki a brüsszeli socialista kongresszus

Brüsszel, augusztus 13. Közölte az Uj Kelet, hogy a második szocialista internacionálé tanácskozásait tegnap befejezték. Közvetlenül az ülés bezárása előtt olvasták fel Seitz bécsi polgármester határozati javaslatát, amely főleg gyarmati problémákkal és a leigázott népek felszabadításával foglalkozik. A javaslat szerint a második szocialista internacionálé kimondja, hogy az elnyomott népek szabadságharcát a második internacionáléba tömörült szocialistáknak támogatniuk kell. tekintet nélkül arra, hogy az elnyomás katonai, vagy gazdasági. Az internacionálé Kína számára függetlenséget és nemzetközeli egyenjogúsítást követel és követeli a kínai nép számára iátrányos szerződés megkötését. A kongresszus elismeri az indiai népeknek a teljes önrendelkezésére való jogát és támogatja ez irányú törekvéseit. A határozati javaslat követeli az indiai szakszervezeti mozgalom támogatását és felhívja a munkásokat és parasztokat egy önálló párt megalakítására. Az internacionálé támogatja Egyiptom, Szíria és Irák teljes állami függetlenségére irányuló törekvéseit, amelyet a Népszövetségnek is támogatnia kell. Követeli továbbá Kóza, Anam és a Filippin-szigetek lakosainak önrendelkezési jogát. A leghatározottabban elítéli azonban az Egyesült Államok katonai intervencióját Haitiben, San Domingóban és Kubában.

A határozat azután a Népszövetség mandatárius rendszerét kritizálja és a következőket mondja:

A Népszövetségnek kötelessége lenne ellenőrizni azt, vajjon a mandatárius jogból folyó kötelességek hűségeen végrehajtottak-e? A Népszövetség mandatárius autoritását meg kell szilárdítani és jogot kell adni a mandátum-országok-

ban élő egyes népcsoportok számára, hogy panaszait a Népszövetség mandatárius bizottsága előtt szóbelileg is előadhassák. Az internacionálé követeli a letelepedési jogegyenlőséget mindazon gyarmatokban, a hola z idegen megtele-

pedés nincs ártalmára a benszülött lakosság érdekeinek.

A határozat felolvasását kínai kommunisták meg akarták zavarni. Komolyabb rendzavarásra azonban nem került sor.

Ismét nagy erdőtűz pusztít a Vlegyászában

Oradea-Nagyvárad, aug. 13. A nagyváradai rendőrprefekturára hétfő délelőtti értesítés érkezett, hogy a Vlegyászában a Pocii környéken lévő erdők meggyulladtak. A tűz igen heves, úgy hogy annak lokalizálására katonaságot és rendőrséget rendeltek ki. Tekintettel arra, hogy

az elmúlt napokban nagy esőzések voltak, a föld kellően átmedvesedett, miért is a tűz nem a hőség idejére elő. A rendőrség erőyes nyomozást vezetett le mert az a gyanu, hogy a tűz gyújtogatás okozta.

Szenzációs árleszállítás!

A világirodalom legjelesebb alkotásai féláron Finom papír, gyönyörű nyomás, izléses kiállítás. Kevés pénzért egy egész könyvtárat rendezhet be.

Arjegyünk a bolti árat, másodsorban a szept. 15-ig érvényes olcsó árakat tünteti fel

Külföldi írók	Klasszikus irodalom
Baillon: Egy jó Marika története 136'— 68'—	Andersen meséi (Három kötet) 1020 408
Bjelij: Az ezüst galamb 238'— 119'—	Apuleius: Az aranyszámár 272'— 136'—
Carco: A hurok 136'— 68'—	Baskirtseif: Mária naplója 170'— 68'—
— Kokain 153'— 68'—	Chamisso: Schiemil Péter csodálatos története 306'— 131'—
Cocteau: A párisi fiú 136'— 68'—	Dickens: Nagy kárakozások. (Két kötet) — — 680'— 340'—
Conrad: Félvér 170'— 85'—	Flaubert: Három mese 85'— 34'—
— Az arany nyíl 272'— 135'—	— Erzelmek iskolája 408'— 204'—
— Az árnyékvonal 153'— 68'—	— Szent Antal megkísértetése 238'— 102'—
Curwood: A farkasember 85'— 51'—	Gobineau: A renaissance 170'— 85'—
— Kazán, a farkaskutya 85'— 51'—	Goethe: A napló (Kosztolányi Dezső fordítása) 510'— 248'—
D'Annunzio: Sziklák szüzei 187'— 85'—	Kropotkin: A francia forradalom. Két kötet 612'— 306'—
Duchêne: Szeretni, sírni, meghalni 187'— 95'—	— Ugyanaz. (Olcsó kiadás) 255'— 102'—
France: Virágzó élet 204'— 102'—	Meredith: Az ünnö (Két kötet) 748'— 340'—
Gautier: Maupin kisasszony (2 kötet) — — 272'— 136'—	Reade: Oltár és tüzhely (Két kötet) — — 748'— 340'—
Gorkij: Az Artamonovok 238'— 123'—	Tolsztoj: Ijuszágom regénye. (Kötve) — — 476'— 238'—
Hamsun: Lyngre szerkesztő 153'— 74 80	
Hauptmann: Fantóm 136'— 68'—	
Hesse: Sziddhartha 136'— 68'—	
Hugo: László Hán 340'— 170'—	
James: Három különös leány regénye — — 136'— 68'—	
Kistomackers: Váltott előfogattal — — 136'— 68'—	
Koenig: A szent palota 272'— 68'—	
Lidberg-Dovlette: Viola 153'— 75'—	
Lóris: Az ordac 187'— 95'—	
— A két arc 221'— 109'—	
Michaelis: Het nővér 85'— 41'—	
Mistler: A múlt szerelmese 136'— 68'—	
Nagyek regénye — — 238'— 119'—	
Noëris: Az örvény 340'— 170'—	
Rachilde: A nőstényfarkasok lázadása — — 272'— 136'—	
Régnier: Aki félt a szerelemtől 187'— 95'—	
Renar: Lerne doktor, a kisisten 187'— 95'—	
Rosny: A föld halála — — 187'— 95'—	
Spanda: A hatottbüvölő 170'— 85'—	
Strobl: Kísértetek az ingoványban 272'— 236'—	
Unamuno: Ez aztán a férfi 136'— 68'—	
Vautel: A plébános nr meg az újgazdagok — — 136'— 68'—	
— Önagsága em akar gyereket 85'— 41'—	
Véber: Pompadour kalandja 170'— 85'—	
Wells: Bealoy — — 85'— 54 40	
— A tengeri tündér — — 85'— 54 40	

Higiénikus

„MONA“

női nadrágok

selyem gummitasítzából

Lei 290

Praktikus, olcsó, orvosiilag ajánlva

Lerakat

Rozsa Royal drogeria, Cluj, Póter 26.

Fonciera Általános Biztosító Rt.-nál

CLUJON

a sorsolós népbiztosítások f. hó 10-én megtartott sorsolásán az Uj Kelet 51321 sz. kedvezményes biztosítási kötvényével **Wieder Abrahám Lázár**, Falești-i (jud. Bălți, Basarabia) lakos

nyert 20000 lejt

1

kön

a zs

i

Az Uj

osztály

kalmá

páratla

könyv

csajtja

szülő

d

Gyuri g

ténete

száma

Kiss Józ

Heine: J

Dániel

Zengő

könyv

Kabbal

Mivcha

ber d

A Taln

hagyó

Enn

por

az

lej

Kabbal

Zengő

Gorelik

Sch. A

mesé

Graetz

dése.

Dr. Ma

Erdé

Paneth

földö

Paleszt

Mivcha

Szokoló

A 10

ár hely

(csakis

portódi

Dániel

Gyuri

Zengő

Mivcha

A Taln

Ez a c

ár hel

(csakis

előzete

Megrendelhető az Uj Kelet könyvosztályában

150

lejes

könyvajándék a zsidó tanulóifjúságnak

Az Uj Kelet könyvosztálya a vizsgák alkalmából az alábbi páratlanul olcsó zsidó könyvcsoportokat bocsátja a tanulóifjúság, szülők és tanulók rendelkezésére;

I.

- Gyuri gróf: (Mesék és történetek zsidó gyermekek számára.)
- Kiss József: Yokli (regény).
- Heine: A bacharachi rabbi.
- Dániel könyve.
- Zengő hárfia (zsidó verseskönyv).
- Kabbalisták és csodatevők. Mivchar Schiré Amenu (héber dalok).
- A Talmud könyvéből. (A hagyomány gyöngyei)

Ennek a csoportnak az ára az eddigi 310 lej helyett 160

II.

- Kabbalisták és csodatevők.
- Zengő hárfia.
- Gorelik: Cion és a golusz.
- Sch. Alechem: Leégett nemeselek.
- Graetz Henrik élete és működése.
- Dr. Marton: A zsidó nemzet Erdélyben.
- Paneth: Utazásom a szentföldön.
- Palesztina utmutató.
- Mivchar Schire Amenu.
- Szokolov: Uj zsidó.

A 10 könyv 213 lej bolti ár helyett 90 lejbe kerül (csak az összeg és 10 lej portódij előzetes beküldése mellett).

III.

- Dániel könyve.
- Gyuri gróf.
- Zengő Hárfia.
- Mivchar Schiré Amenu.
- A Talmud könyve.

Ez a csoport 185 lej bolti ár helyett 90 lejbe kerül (csak az összeg és 10 lej előzetes beküldése mellett.)

PÁLYAZAT.

A Tusnádi strandfürdő kezelősége pályázatot hirdet a legjobb rajzra vagy amatőr fényképre, mely sokszorosításra plakáton vagy prospektusban való elhelyezésre is alkalmas.

- A díjak összege 10.000 lej, még pedig
- I. díj 5000 lej.
 - II. díj 3000 lej.
 - III. díj 1000 lej.
 - IV. és V. díj 500-500 lej.

A rajz vagy felvétel tárgya: a tusnádi strandfürdő vagy a strandfürdő egy részlete.

Egy pályázó több képpel is pályázhat és több díjat is nyerhet. A díjazott képek a strandfürdő tulajdonába mennek át, amely bármely díjat nem nyert pályamunkát is 500 lejért megvehet.

A pályaműveket folyó évi szeptember 20-ig a Tusnádfürdői strandfürdő kezelőségének. Ötvös Pál igazgató ur címére. Baille Tusnád, kell küldeni.

Az igazgatóság.

* Megjelent a Calauza Utmutató ingyenes augusztus havi száma. Tartalmazza az összes vasúti és autóbusszmenetrendeket, állami és közhivatalokat, konzulátusokat és a legelőnyösebb beszerzési forrásokat. Megtalálható az összes kávéházakban, éttermekben, cukrászdákban, borbély és manikürszalokban. Szállodák portásainál mindenki ingyen kaphatja.

* Az «Ezra-könyvtár» felhívása. Az Ezra vezetősége elhatározta, hogy könyvtárát, amelyet mindenkor minden érdeklődőnek készséggel bocsátott rendelkezésére, a nyár folyamán teljesen reorganizálja és kibővíti a zsidó irodalom legújabb könyveivel. A reorganizálás előfeltétele, hogy mindazok, akik a könyvtárból könyvet vetnek kölcsön, azt haladéktalanul beszállítsák. A kölcsönvetni kívánt könyvek Friedman Amália könyvtárosnak (Optica-cég, Egyetem-u. 1.) adandók át az üzleti órák alatt bármikor.

— Megjelent egy új találmány zsidó naptár, amely egyetlen lapra nyomtatva 152 évre (80 évre visszamenőleg és 72 évre előre) szól. E naptáron, amely magyarázattal van ellátva, mindenki könnyen eligazodhat és így egész életre el van látva pontos naptárral. Különösen nélkülözhetetlen rabbioknak, dajánoknak, saktereknek és ügyvédeknek. Megrendelhető Farkas Mártonnál Cluj, Str. Marinescu 20. vagy az Uj Kelet könyvosztályánál Cluj, Str. Baron L. Pop 10. Ára 20 lej.

Orth. zsidó fiuinternátus Löcsén

Német nyelv. reálgimnázium. Alapos iskolai kiképzés, intenzív nyelvoktatás (Német, francia). Talmud oktatás. Előrangú nevelés, gondos pedagógiai felügyelet. Modernül berendezve. Kitűnő ellátás. Tanév kezdete szept. 1. Kívánatra prospektus. — Cim: Reich-Fiuinternátus — Levoca

Kassa (Kosice) mellett információval szolgál: a „SAFRUTH” könyvkereskedés, Cluj

Amateurok, fényképeszek!

Fényképeszeti cikkeiket a legolcsóbban

BERNAT

papíráruháznál, Piața Unirii 29. sz. alatt szerezhetik be.

SPORT

Kitűnő rendezésben, jó eredmények mellett zajlottak le az országos uszóbajnokságok

(Cluj-Kolozsvár, aug. 13. Az Uj Kelet tud.) Az országos uszósövetség tegnap délután a kolozsvári strandfürdő medencéjében rendezte meg Románia ezévi uszóbajnokságait, amelyek izgalmas és érdekes küzdelmek után meglepően jó eredményekkel zárultak. A verseny a romániai uszósportnak kiemelkedő fontosságú eseménye, amnél is inkább, mert az eddig elért uszó eredmények nincsenek még hitelesítve s így a bajnoki versenyek eredményeit országos rekordként kell elfogadni.

A legtöbb pontot a versenyek során a kolozsvári KAC gárdája érte el. A Haggibbor a Sachs-fivérek távollétében és Manz István belesége miatt nem szerepelt a hírnevénél melloan:

Részletes eredmények a következők:
100 m-es gyorsuszás. Bajnok Felicides NSE Nagyvárád 1 perc 21 mp. 2. Schulmeister MSE Marosvásárhely 1 p. 22 mp. 3. Krecsmári NSE 1 p. 22.2 mp. 5. induló.

200 m-es melluszás. Bajnok Balló I. KAC 3 perc 32.8 mp. 2. Hausding NSE 3 p. 35 mp. 3. Vitayos MSE 3 p. 38.8 mp.

100 m-es hölgy gyorsuszás. Bajnok Erdős Márta KAC 1 perc 45.2 mp. 2. Hecht Eva Haggibbor 1 p. 53 mp. 3. Krovatto Elvira NSE.

A Haggibbor kitűnő hölgyuszója, akinek ideális uszósülusát férfi uszónk is megirigyelhetnék nehéz küzdelem után három méterrel másodiknak érkezett be. A bajnok Erdős Márta ideje jobb az eddigi rekordnál.

400 m-es gyorsuszás. Bajnok Horacek Artur KAC 6 perc 35.4 mp. 2. Felicides NSE 7. perc. 3. Schulmeister MSE.

100 m-es hátuszás. Bajnok Schönberger Endre NSE 1 p. 31 mp. 2. Asztalos I. KAC 1 p. 32 mp. 3. Balló I. KAC Egy méterrel nyerve, ugy Horacek, mint Schönberger ideje jobb a régi rekordnál.

100 m-es hölgy melluszás. Bajnok Rosenfeld Piri Haggibbor 1 p. 50 mp. 2. Ujhelyi Irén KAC. A Haggibbor fiatal hölgyuszója vasárnapi teljesítményéből itelve nagyon szép sportkarrier előtt áll. Az elsőnek uszó Generich Ilust késői benevezése miatt diszkvalifikálták. Ideje 1 p. 47.8 mp. ami jobb a régi rekordnál.

3x100 m. vegyesstaféta. Bajnok a KAC csapata (Asztalos I., Asztalos II., Horacek) 4 perc 28 mp. 2. NSE 4 p. 38 mp. 3. Universitatea. 10 méterrel nyerve. Jobb a régi időnél.

800 m. gyorsuszás. Bajnok Orosz Gábor KAC 15 p. 18 mp. 2. Barna NSE 15

p. 39 mp. 25 méterrel nyerve. Giurgiu III. U 600 m-nél feladta.

4x100 m. gyorsstaféta. Bajnok az NSE csapata 5 p. 38 mp. (Krecsmári, Vicsai, Mocos, Felicides). 2. Universitatea.

Műugrás. Bajnok Török Ferenc Universitatea 105 ponttal. 2. Horacek KAC 87.75 ponttal. 3. Bencez Universitatea 71 ponttal. 4. Tomar NTK.

A bajnokság helyezései

	I. II. III. hely
1. KAC	5 2 1
2. NSE	3 4 2
3. Universitatea	1 1 2
4. Haggibbor	1 1 —
5. MSE	— 1 2

A versenyek eredményeit az erősen hullámzó víz károsan befolyásolta.

Nagyvárád—Kolozsvár vízipóló válogatott 3:3. Botrányba fullt mérkőzés, melynek a kolozsvári csapat levonulása vetett véget. Góllövők: Felicides, König és Krecsmári, illetleg Orosz és Giurgiu III. A verseny győztesül így a nagyváradi csapatot jelentették ki.

Haggibbor ifj.—KAC ifj. 3:2. Az érdekes revánsmérkőzés a Haggibbor megérdemelt győzelmével végződött. A góljait Deutsch II. (2) és Gárdi dobták. A Haggibbor legjobb embere Geréb. Mellette igen jól szerepeltek Fényes és Weisz.

FUTBALL

Kolozsvár. Romania—CFR 2:2 (1:1) Szép mérkőzés, amelyen a Romania bizonyult veszélyesebbnek. Sikeresen mutatkozott be a Romania csatársorában Bochi jobbösszekötő. Bíró Veres.

Haggibbor komb.—Universitatea komb. 1:0. Harmincperces játék, állandó Haggibbor fölény. Góllövő Komlósi.

Nagyvárád. Gloria CFR—Törökvs 4:2 (3:1). Bíró Suci (Brassó).

Temesvár. Kinizsi—AMTE 5:1 (1:1). Rendkívül durva mérkőzés.

Arad. TAC—AAC. Nivós játék.

Lupény. Jiul—KMSC 5:0 (3:0). A KMSC-t teljesen lelépte ellenfele. Bíró Szabó.

Külföldi eredmények

Bécs. Hungária—Vienna 1:1 (0:1). Nagykanizsa. Ferencváros—Nagykanizsa válogatott 4:0 (2:0) szombat. Szombathely. Ferencváros—Sabaria 5:1 (3:0) vasárnap.

Hirdessen az „Uj Kelet”-ben

„Romania”

Román Általános Biztosító Részvénytárs. Alaptőke 15,000.000 lei.

Angol és amerikai viszontbiztosítók 100.851,572 dollár vagyis cca 20 milliárd lei fedezeti alappal.

Az intézet alelnöke: I. Panaitescu, képviselő, az állambiztonsági hivatal volt vezérigazgatója Igazgatósági tagok V. Miculescu, ügyvéd, képviselő. N. K. Constantinescu, a román gazdasági int. igazgatója Aurel Butu, háztulajdonos, nagybirtokos, a constancai mezőgazdasági szindikátus elnöke. I. Dacu, a Romania intézet adminisztrator delegéje.

Uj kombinációk alapján biztosít tűz, szállítás, jég, lopás, állatelhullás esetére, mezőgazdasági károk ellen.

A nagy angol, amerikai és német konzorciumokkal kötött új egyezmények alapján elsőnek vezette be az országban

aranyra szóló népies biztosításokat.

A befizetett prémiumokat aranyértékben stabilizált járadékkövényekkel garantálja, mint havonként történő amortizációkkal, amelyek összege

évente 226.219,600 lei,

Kérjen prospektust a kerületi igazgatóságtól, mely Clujon. Calea Regala Ferdinand 69. szám alatt működik. — Azoknál a helységekben, ahol a társaságnak még nincs képviselője, komoly és garanciával rendelkező ügyveleket felvezet az igazgatóság.

Közgazdaság

Humpreys bukaresti angol kereskedelmi attasé érdekes jelentése Románia gazdasági helyzetéről

„1928-ra“ előirányzott adók elérik a lakosság teherbirásának maximumát“

(Bucuresti-Bukarest, augusztus 13. Az Új Kelet tudósítójától.) A most ideérkezett angol lapok közlik Humpreys bukaresti angol kereskedelmi attasé jelentését Románia elmúlt évi gazdasági helyzetéről. A jelentés részletesen foglalkozik valamennyi termelési ág problémáival a legskrupulózusabb objektivitással. Az érdekes jelentés fontosabb részei a mezőgazdaság, az ipar, a közlekedés, valamint az adók kérdésével foglalkoznak.

Mezőgazdaság és gabona-standardizálás

A mezőgazdaság helyzetével kapcsolatban Humpreys attasé a következőket írja:

„A szükséges tüke hiányában a román állam mindaddig nem igen tudott sokat tenni sem az ipar fejlesztése, sem pedig a többtermelés érdekében. Tekintettel arra, hogy a földműves műveltsége még nagyon alacsony, hire sincs Romániában a tudományos rendszerek alapján történő földművelésnek. A talajjavító és magtisztító gépek szinte ismeretlen fogalmak az országban. ... Megszavaztak egy törvényt a gabona standardizálásáról. Az egész országban összesen három hely van, ahol a gabona tisztását és osztályozását meg lehet csinálni: Braila, Galac és Konstanca. Az a körülmény, hogy sem a gabonatermelő centrumokban, sem pedig a határvidékeken nincsenek megfelelő raktárak és osztályozó-állomások, komoly akadálya lesz a standardizációs törvény végrehajtásának.“

Az ipar helyzete

Az ipar helyzetéről többek között ezeket mondja a jelentés:

Emelkedik a pamut ára. Berlinből jelentik: Az amerikai kormány most tette közzé az idei pamuttermésre vonatkozó hivatalos becslést az augusztus elsejei helyzet alapján. Eszerint a várható termést 14 millió 291 ezer bárára becsülik a tavalyi 17 millió 977.374 bárával szemben. A jelentés hatása alatt a newyorki pamutpiacén hosszmozgalom indult meg és az árak bálánként 3-6,5 dollárral emelkedtek. Később ez a nivó 3-5 dollárra esett vissza. A liverpooli loko-piacon a hangulat barátságosabb, bár a terminiac még mindig bizonytalan. Brémában a piac

„1927-ben a romániai iparvállalatok kellemetlen próbának lettek alávetve a valuta emelkedése, valamint a munkabérek állandó emelkedése következtében. Ezt a béremelkedést az élet megdrágulása vonta maga után, mint a felemelt importvámok és más illetékek természetes következménye. A múlt évi rossz termés csökkentette a lakosság vásárlóképességét.“

A petróleumra vonatkozólag Humpreys megemlékezik az exportvámok leszállításáról, valamint a fuvardíjak csökkentéséről, de megállapítja, hogy mindamellett a külföldön elért árak alig haladták meg a termelési költségeket, sőt egyes termékeket azon alul is eladták, csak éppen azért, hogy megtarthassák külföldi piacukat.

Vasut és adók

A közlekedés fejezetében a jelentés megállapítja, hogy a vasutak olyan állapotba jutottak, amikor rövidesen számolni kell az utóbbi évek javulásának teljes leromlásával, ha egy nagy külföldi kölcsönnel gyorsan nem fedezik a leg-sürgősebb szükségleteket és ha meg nem javítják a vasut szállítóképességét az ország növekedő gazdasági szükségleteinek arányában.

Az adók kérdésében a jelentés megemlékezik a kereskedelem panaszairól, hogy a túlzott közterhek már elviselhetetlenek. Humpreys szerint az 1928. évi budget adóbevételi előirányzata a lakosság maximális teherbirását vette alapul.

idegesen indult, de az amerikai jelentés hatása alatt zárás előtt erős vételekdy nyilvánult meg emelkedő árak mellett.

Olcsóbb lesz a gummiaruk előállítására Londonból jelentik: Az angol vegyipari tröszt megvette dr. Auer László budapesti kémikus találmányát, amely teljesen új helyzetet fog teremteni a gummi-lakk, linoleum és műbőrtermelés terén. Auer dr. vegyszertai előírása révén a gummi, műlinoleum és hasonló termékek előállításánál szükséges mellékanyagokat úgy lehet felhasználni, hogy bármilyen nagy mennyiségben

TÜZSDE

A piac abszolút üzieltelen

DEVIZÁK	Kolozsvár	Zürich		Páris	Bukarest	Budapest	Bécs	Prága	Newyork
		Nyitás	Zárás						
Zürich	3175-3178	-	-	49250	3176	11040	1248	64070	19252
Newyork	16340-16476	51950	51950	2551	164.0	57333	70875	3375	-
London	80-800.0	252170	2522	12420	80650	28437	3441	16386	485675
Páris	45-6.6	2030	2030	-	46	22150	2771	13193	39075
Milano	85-85	2717	2717	13380	863	5002	3708	176550	52325
Prága	38-48	153920	15392	-	9	16.9.0	210037	-	29625
Budapest	2875-2876	9036	9056	-	2876	-	12347	58825	-
Belgrád	-	91280	91280	-	290	10775	1245.5	5929	176
Bukarest	-	316	316	1555	-	348	43187	205750	61
Varó	-	5820	3820	-	18.5	6430	1947	37837	-
Bécs	2325-2328	13850	73250	-	328	89250	-	47612	-
Berlin	340-3941	12375	12370	-	3935	436250	16878	803	-

Száz lej árfolyama: Zürich (uro) 316, Páris 1555, Budapest 34), Bécs 43175, Prága 2055

תלמוד תורה עם דרין איין אקלאד

Partoljunk a Mith zsidó ipart!

תקנה מאת עמיתן

Butor

-ta minden vásárló, mint a népszerűen elhírsül minden fiatal pár mint az állásnévelési adminisztrációk minden kereskedő, mint az elromlott aeroplán me-

aki butorszükségletét nem az iclodi iparos JESCHIVA

asztalos műhelyében szerzi be. Mert amellett, hogy szép, masszív, izléses, divatos és

olcsó butort

vásárolt, egy a maga nemében páratlan zsidó intézményt támogat minden áldozat nélkül.

Cim: Atellerul de Tâmplarie „Thora im derech erect iclod, jud. Someş

hozzáadhatók a gummihoz, amely sem minőségileg, sem pedig tartósság tekintetében ezáltal nem szenved. Az új eljárás alkalmazásával a gummitermelés lényegesen meg fog olcsulni.

Fejlesztés az apahidai xportvásárt. Vasárnap délelőtt avatták fel ünnepléses külsőségek között az apahidai állatvásárt. Az új vásárt az állománytól mintegy 200 méternyire van és 6-8 ezer darab marha befogadására alkalmas. Minden egyes állat kategóriának külön terület áll rendelkezésére. Állatában az egész vásárt nagyon praktikus és modernül van berendezve. A tegnapi vásáron mintegy 2000 darab marha volt a felhajtás, vevő is akadt a szomszédmegyékben. A megvívót vásár sikerültnek mondható.

Bevonják a déli Petróleumfinomító is a kartellbe. Megírta az Új Kelet, hogy a belföldi petróleumiparban harc tört ki a kartellben tömörült vállalatok egyrésze között és már ugy látszott, hogy az október elsején lejáró egyezményt lehetetlen lesz meghosszabbítani. Ebben a kérdésben a kartellben maradt termelő és finomítóvállalatok legutóbb értekezletet tartottak, amelyben a megállapodásoknak 1929 október elsejéig való érvénybentartását.

valamint a benzin árának 1 lej 25 banival való felemelését határozták el. Tekintettel arra, hogy a kartell csak 89 százalékát reprezentálja a termelésnek az áregyezményt csak úgy fogja a kereskedelmi és ipariügyi minisztérium is jóváhagyni, ha a kartellen kívül álló Petrolmina és a déli Petróleumfinomító szintén hozzá nem járul. Az erre vonatkozó tárgyalások, bár hónapok óta folynak, még nem vezettek pozitív eredményre.

Koncentrációs törekvések az erdélyi és bánátsági malomiparban. Az évek óta tartó malomkrízis és a viszonyok javulásának kétséges volta komoly lépésre készítette különösen az exportra dolgozó nagymalomokat. Értésüleink szerint a bánátsági nagymalomok között már igen előrehaladott tárgyalások folynak abban az irányban, hogy a temesvári Bega-malom, a Miumalom, a Reitter csoport három malma valamint a lugosi Újmalom és esetleg a zombolval Reformmalom közös beszerzési és eladási szervezetet állítsanak fel. A koncentrációs törekvések már befejezett eredményre a brassói két nagy malom közös üzletvezetése amely az üzemi költségek és a versennyel járó egyéb kiadások leépítése folytán már is lényeges fellendülést mutat a gyenge induló lisztszezon ellenére.

Még egy százmillió bukás a regáti piacon. Bukarestből jelentik: A bacui Singer Testvérek textilárú és posztó nagykereskedő cég 100 millió lejes tartozásaira moratóriumot kért. A fizetési képtelenség óriási megrázkóztatót kéltett, mert rövid időközben ez már a harmadik ilyenarányu inszolvencia a regáti piacon. Ugyancsak hathónari moratóriumot kért M. Haimovici bukaresti kávéváros is. A cég 10 millió 965 ezer lej passzívával szembe 12 millió 92 ezer lej aktívát mutat ki.

Villanyszerelés
modern kirakvilágítás, fényreklámok
„Constructio“
Cluj, P. Unirii 32. - Telefon 83.

Színház - Művészet

A Magyar Színház műsora:

Kedd: Csókhercegnő. (Operette-ujdon-ság, nagyon olcsó mozihelyyarakkal. Pintér Bőske vendégjátékával. Sorozatszám 399).

Szerda: Nem nősilók (Ujdonság. Poór Lili, Kun Magda fellépésével. Nagy-on olcsó mozihelyyarakkal. Sorozat-szám 400).

Csütörtök: Fifi. (Operette-repriz. Betegh Bébi-vel, Farkas Lillivel, Tompa Bé-lával. Sorozatszám 401).

Péntek: Nines-e elvámolni valója? (Párisi bohózat-repriz, nagyon olcsó mozi-helyyarakkal. Csak felnőtteknek. Sorozatszám 402).

Szombat: Májusi muzsika. (Operette-uj-donság, először. Sorozatszám 403).

Vasárnap d. u. 6 órákor: Bob herceg. (Mozihelyyarakkal. Sorozatszám 404).

Vasárnap este 9 órákor: Májusi muzsika. (Operette-ujdon-ság másodikszor. Sorozatszám 405).

Hétfő: Májusi muzsika. Harmadszor. So-rozatszám 406).

Kedd: Májusi muzsika. (Negyedszor. So-rozatszám 407).

A színházi iroda hírei:

Aki Béretui akar a jövő évadra, siessen a titkári irodába!

Soka nem tapasztalt, lázas érdeklődés kísérte a színház jövő évi béretkötését.

A mai napen a bérlők száma elérte már a tavalyi nagyon tekintélyes számot s így a jövőévi bérllet fényes sikerre biztosítva van.

Egy hét múlva végleg lezárják a bérltetkötéseket s így, aki még nem látta, de szándéka az hogy helyet biztosítson magának a jövő évadra siessen a titkári irodába, ahol naponként 10 órától 1 óráig s este 6 órától 9 óráig lehet bérelni.

Külön felhívjuk a közönség figyelmét arra, hogy a legolcsóbb helyekre is lehet bérelni, a földszinti támlásszékek utolsó sorába sőt az erkélyülésekre is, úgyhogy már 100 lej havi részletfizetés ellenében is mindenki biztosítani tudja azt hogy az egész évad minden üdön-ségát, jelentősebb színházi eseményét megkapja.

Májusi muzsika. A Nótás Kapitány diadalmas szerzőjének, Farkas Imrénének leghangulatosabb és legszebb zenéjü operettje, a Májusi muzsika kerüli szinre premiérként szombaton este. A Májusi muzsika olyan mulatságos, hogy eféfőtől végig fogja kacagni a szöveg ötlere-it a közönség. A zenéje olyan fülbema-szó, olyan hatásos, hogy első hallás után már mindenki dudolni fogja. A Májusi muzsika főszerepét Betegh Bébi, Kun Magda, Miklóssy, Tompa Bé-la, Ilász Aladár, I. övev Leó, Selme-czy Mihály fogja játszani. A Májusi mu-zsika négy egymásután estére van ki-tűzve: Szombatra, vasárnapra, hétfőre és keddre.

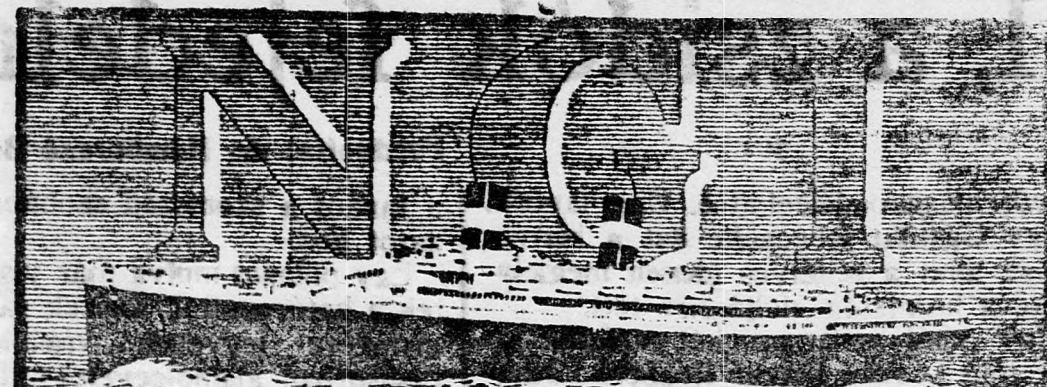
Fifi. Csütörtökön este a modern fran-cia operettírás legszebb, legfinomabb, lezértékesebb gyöngyszeme, a Fifi fog teljesen új szereposztással és új betar-nulással szinrekerülni.

Ma: Csókhercegnő, szer. Nem nősilók mozihelyyarakkal. Ma este a legnagyobb sikerü operettujdon-ságok egyike, a Csókhercegnő kerül szinre a Pintér Bőske vendégszereplésével. Szerdán este pedig Szenes Béla híres darabját, a Nem nősilók-öt adják Poór Lillivel, Kun Magdával. Mind a két elő-adást nagyon olcsó mozihelyyarakkal tartják meg.

Panama tisztítás **Girardin** tisztítás

„IDEAL”

szőke lapuzem, Cluj, Regele Ferdinand 8. Milyen leszállított drak Banco- és Panama-modellek Fűrés és női kalapok formálása, alakítása a legújabb olvati szerint 24 óra alatt *szőke drakban*

NAVIGAZIONE GENERALE ITALIANA

GENOVA

Dél-Amerika felé:

A világ leggyorsabb és legna-gyobb gőzözeivel

DUILIO

24.000 tonnás

Indul Génuból 1928 aug. hó 30-án. Érke-zik Buenos-Airesbe 1928 szept. hó 13-án.

GIULIO CESARE

27.000 tonnás

Indul Génuból 1928 szept. hó 19-én. Ér-kezik Buenos-Airesbe 1928 okt. hó 4-én.

DUILIO

24.000 tonnás

Indul Génuból 1928 okt. hó 11-én. Ér-kezik Buenos-Airesbe 1928 okt. hó 25-én.

A hajóut csak 14 napig tart.

A III. osztály 2, 4 és 6 személyes kabinokkal van ellátva.

Utazási költség Romániából New-Yorkba az összes visumokkal együtt csak Dollar 100.

Egyenes vonal Kuba, Mexico, Peru, Cille, Ausztrália felé.

A vasúti ut a kikötőig kizárólag gyorsvonaton történik és csak 40 óráig tart.

Minden felvilágosítást díjmentesen szolgál fiókunk:

GATTORNO S. A. R. TIMIȘOARA Str. BONNAZ 20.

Észak-Amerika felé:

A modern felszerelésű luxus-gőzözeinkkel

ROMA

33.000 tonnás

AUGUSTUS

33.000 tonnás

COLOMBO

12.200 tonnás

Az óceánut csak 8 napig tart.

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelb. Rt.

GLUJ, PIATA UNIRII 7. szám

Fiókjai: Dés, Décszentmárton, Gyulafehérvár, Marosvásárhely és Nagyváradon. — **Saját tőkéi 85 millió lej.**

Affiliált intézetei: Tordaaranyos Vármegyei Takarékpénztár r.-t. Tordán, Alsófehérvármegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár r.-t. Nagynyed, Udvarhelymegyei Takarékpénztár r.-t. Székelyudvarhelyen és Sz.-Keresztúron, Szászregenyvidéki Takaré- és Hitel r.-t. Szászregenyben és népbank r.-t. B.-hunyadon. — Mindenbankügyletet legelőnyösebben végez. — Engedélyezett devizahely. Arurak arai a vasut mellett.

Utazó urak! Hotel Park

(vis a vis gara Satu-Mare)

Restaurant Katz מלון קאץ kitűnő házi koszt, gyors és figyelmes kiszolgálás. Garantiált féregmentes **szobák kaphatók**

Telefon 4-90. írógépek

új és használt állapotban. Ugyszintén szá-moló és sokszorosító gépek állandóana **nagy választékban** kaphatók. Nagy speciális javító műhely. Irógépek karbantartását vállalom.

Finkler Antal

Ciuj, Str. Reg. Maria '6

HEBE

a legjobb gyógy- és borviz már 10 üveg rendelésnél is engrosárak-ban házhoz lesz szállítva. Megrendelő-hely a főterakat és vezérképviseletnél:

FISCHER

Calea Reg. Ferd. 28-a. Varosi épület

Egy komoly szó a szemüveget viselő közönséghez

Miudazok, akik szüneteltől fogva, avagy későbbi külső behatás folytán kénytelenek szemüveget viselni, különös gondot kell fordítsanak arra, hogy — akár saját maguk vá-lasztotta, akár orvos által előírt szemüveg-jük — pontosan fejjukat és arcukhoz találó keretet kapjanak.

Amilyen lényeges, hogy kényes esetekben az üvegeket orvos írja elő, éppoly lényeges azoknak, akik sokat írnak, olvasnak, avagy precíz rajzokat, mechanikai munkát vég-znek, hogy a **keretet** szaklátszerész vá-lassza meg; szükség esetén to.málja azt a fejüket és arc színt.

Ezen okok figyelembe vétele indította Kolozsvár alantjegyzett, legregibb szak-látszerész céget azon — nyugaton régen be-vált rendszer bevezetésére, hogy minden darab — üzletében összeállított szemüveg-et cégjegyével ellát, **a keretben** előfor-duló deformációt, vagy törést **2 éven át** díjtalanul végzi és erről írásbeli garanciát vállal.

Azon biztos hiszemben, hogy az intelli-gens közönség ezen rendszer előnyeit felis-meri és értékeli, kérem szíves pártfogásukat.

Kun Mátvás Fia szaklátszerész

Ciuj, Calea Viktorieli 12. szám.

Alapítási év 1864

RADIO Révész Ernő

Marosvásárhelyen

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 5 lej, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb apróhirdetés 50 lej. Állástkeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelíges levelet csak úgy továbbítunk, ha portó bélyeg mellékelve van. Eljegyzési hírek díja 250 lej, előfizetőknek 150 lej.

Cipészek! Kérjének árlapot szabadalmazott talpragasztó légrésekről. Stern Béla, Oradea, Str. Avram J. 18.

Cipőkrém készítésére megtanítom gyakorlati úton, felelősséggel. Megkeresések „parvegyész” jel gére a kiadóra keretnek. —

Cipészek! „IDEAL” vegyi anyag minden bő-rületben kapható ingyen mintát küld **Stern Miklós, Oradea** Strada Petru Rareș No 1-a.

Hajhullás és hajkorpa ellen a legjobb szer az „Egger-Petrol” kapható minden gyógyszerárban és drogueriában

30 éves, intelligens, csinos izr. fiatalember megismerkedne meg-felülő hozományjal rendelkező urleánnyal vagy fiatal özvegyvel. Esetleg benősülne jól jövedelmező üzletbe vagy vállalatba. Kö-moly ajánlatok „Boi-dogság” jellegre c lap kiadójába kéretnek. 886

Két-három szobás lakást istállóval keresek azonnalra, lehető-leg állomáshoz közel. Cim a kiadóban.

Teljesen gyakorlati ügyvédjelöltet vagy ügyvédet keresek irodavezetőnek. — Id. Borgida Lajos, Szat-már. 803

Polgári iskolai tanulók tejhez ellátásra intelli-gens orthodox izr. családnál felvétetnek, rokoni bánásmódban részesülnek. — Cim: Keleti Újság fiókiadó hivatala, Oradea. 884

מבקשת שייב מנחם לרבים ישישיו לו קול עזוב מי שיה יקבל הונחה לא ינוח אחיו להחבל לפני התכה

PINCE cca 250 m², világos, raktárnak, műhely-nek kiadó. Ugyan-ott használt tégla eladó

מבקשת שייב מנחם לרבים ישישיו לו קול עזוב מי שיה יקבל הונחה לא ינוח אחיו להחבל לפני התכה

Keresek megbízható főzőnőt, aki a háztar-tás minden ágában jártas. Kálmán Jozsef-ne — Turda 885

Német-magyar gép- és gyorsíró-ó délutáni állást keres. Szíves megkeresése-ket „Perfekt” jellegre a kiadóra.

Szép nagy butorozott szoba, reg-gelivel és ebéd koszt-tal havi 2500 lejért kiadó, Str. Gen. Poetas (Dézsma-utca) 17.

38 éves izr. nős ke-reskedő, román, mag-yar és német nyelv-tudással a CFR. von-alain 75% utazási kedvezményrel, futár vagy utazói állást ke-res fix fizetéssel. Ci-met a kiadóra. 868

Hölgyek figyelmebel

Utazásnál ne felejt-sék el magukkal vinni az „Expera-tor”

Kézl. irrigáló készületek. Praktikus, szelle-mes találmány. — Gyors kezelés. De-sinfestio. Kapható **Rozsa Royal** drogeria, Cluj, Fő-tér 26. — Ugyanott **LEUCOPETRAT** a leghigiénikusabb havi kötő

Fűrészek

lemezek nagy vá-lasztékban kapha-tók Műasztalosár-úgvár r.-t.-nál, Cluj, Malom-utca 28. sz. Telefon 120.

Intelligens, szolid izraelita, arni tudó árva lány, abi magya-rul, románul és néme-től beszél, gyerekek mellé, vagy házi kis-assz nyak ajánlkozik. Cim: Münchenre. — Oradea, Vízvezeték-utca 2. 888

Különbözőlegesen butorozott szoba, zongora- és fűrdő-sz. használattal, esetleg teljes ellátás-sal, szept. 1-re kiadó. Eötvös-u. 6., emelet

Egy csinosan buto-rozott szoba két sze-mélyre, komplett há-lóval, azonnali kiadó. Lebovics Adolf, Calea Regele Ferdinand 69, I. emelet

Zongora-órát ad kez-dőknek és haladók-nak szeptember 1-től — Schwartzné, Klei-n Olga, Deak Ferenc-u. 9, I. emelet.

Vita- és levelező-gyorsírású olcsón ta-nitok. Cim a kiadóban

Mérlegképes könyvek, perlekt né-met-magyar levelező, órákönyveket vállal. Cim a kiadóban.

Elegánsan buto-rozott uccai szoba, belváros közelében ki-adó. Cim a kiadóban.

Urfelény lakótárs-nót keresek szépen butorozott kertl laká-s-ba, fűrdőszoba hasz-nálattal. Cim a kiadó-ban.

elés
reklámok
tio“
Telefon 83.

REUBENI, a zsidók fejedelme

Írta: Max Brod

Castilin ijedten ugrott fel: „Ez lehetetlenség”. De mivel nem volt vére tisztában, hogy Reubeni, vagy a hitközség előkelőit becsüli-e többre, most már azért ijedt meg, hogy Reubeni ezt az ő részéről való ellenkezésnek veszi és újból megpróbált kegyvében járni. „En csak egy szegény ember vagyok, és megpróbálok, de Mantinó ur nem enged parancsolni magának. Már megbocsásson Nagykegyelmesség!”

Az ur figyelembe sem véve a festő nyilvánvaló alázas szolgálatkészességét, durván rivallt: „Megmondod nekí, hogy elvárom, hogy meghívanak a tanács elé. Mondd azt is, hogy a náához megyek — és hogy a vég közel van!”

Ezeknél a szavaknál Elchanan körül nézett. Eddig alig hallgatott a beszélgetésre mert teljesen felejtette a figyelmét Reubeni lobogója, mely az ablak egyik sarkához volt támasztva, mint az újjongás és remény szimbóluma, amit az öreg teljes lelkével szívott magába. A két részre osztott, fehérselymen ragyogó betűkkel állott négy betű, M. K. B. J. Héber szavaknak a kezdőbetűi: „Ki olyan nagy a hatalmasság között, mint te Úram!” — Juda Makabi régi harci lobogója! Az öreg Elchanan az áldást mormogva, melylyel Istennek valamilyen csodájáért dünk hálát, a zászló mellé lépett. Mintha most, megtörő szemével meglátta volna azt, ami után egész életében vágódott. Es most még hozzá megütötte a füllét a vég közeledéséről szóló nagy szózat is. Ajulás könyvékezte, kezét Reubeni felé emelve, megszólalt: „Aldott legyen a Jámbor, akiben a Királyok Királyának kegyelme...” Hangja felmondta a szoigálatot, sírni kezdett.

De az ur másodsor is szigorú elutasítással felelt: „Nincs hozzád küldetése, Elchanan!” — ismételte.

„Vétkeztem... én vétkeztem”, dađozta az aggasztván és verni kezdte a mellét.

E pillanatban Reubeni arca elsárgult a haragtól és sötét szemével sárga, gnyos lángok villantak fel: „Nem bünnöznöm nem bünnözöttél öreg. De jegyezd meg magadnak: az ember ne görnyedezzen, ha egy nagy ember elé lép, mert mögötte áll Izrael szépsége és a tan magasztossága!”

Az öreg reszkette nézett fel rá. Nem tudott mindent megérteni, pedig minden szó rendkívül fontos volt neki. Akar alig hallhatóan mozogtak, mintha ismételné minden szót, amit az ur mondott, nehogy csak egyet is elfelejtessen belőlük. Az ur mintha megsajnálta volna, mert megsimogatva haját, mint egy gyermeknek, vigasztalóan mondta: „Légy okos és téri magadhoz!” Es egész halkán ismételte, hátorítón segva fülebe: „Közel van a vég!”

Órom ragyogott fel Elchanan arcán, felegyenesedett és az ur vigasztalásától erőre kapva, az aító felé fordult.

Hirtelen egy dühös ordítástól földbe-gyökereztek a lábai neki is és a festőnek is, aki oly sietséggel csatlakozott hozzá, mintha nem lehetne ezt a szobát elég gyorsan elhagyni és mintha hirtelen elment volna a kedve attól, hogy az ur idegent modelljéül használja. Mikor mindketten az aítóhoz értek, még egyre hallották a dühös kiáltást: „Úgy jártok szétvetett lábakkal, mint a törnék, akik órákat utóznak!” Felkapta a zászlót, rudját feléjük fordítva és vadul rájuk akarta magát vetni. A következő percben már el is verte volna őket vele.

De ők is, oly hirtén, ahogy csak lehetett, kettésével-hármasával ugráltak fe a lépcsőkön.

Még ezen szombat estéjén megjelent a templomszolgá és átvujította a meg-

hívót másnap délelőtre. Úgy látszik, hogy Castilin lebecsülte azt a benvor-mást, amit a rejtélyes idegen megjele-nése a hitközség előjáróira tett.

Igy tehát vasárnap, két szolgálja ki-séretében, szár Dávid Reubeni átha-ladt a gettóhoz vezető hidon. Tulnan a hatemelet magas házak mint várfa-lak bukkantak fel a szürkészöld viz-ből, a hatalmas kémények pedig mint a háztetők ormai, Minden összezsúfolt volt és félelmében mintha még jobban egymáshoz húzódtak volna. A hidról egy ucca sem nyílt, csak egy szűk Sottoportico vezetett a fekete kötöme-gek alatt a sötétbe. Mindenfelől gyer-mekek, kíváncsiak. Velencében mende-nütt zsúfoltan laknak az emberek, itt azonban a zsidók lakta szigetresze alig volt levegő az egymást kiszorító embertestek között. A két uccát, a leg-fekintélyesebb gettó nuovo-t és a nisz-kos, keskeny gettó vecchio-t nem en-gedték tovább terjeszkedni, és így az új élet fájdalmasan, mint egy rákdaga-nat, a régi életbe nőtt bele.

A zsinagógában a hitközség kilenc előkelő embere várakozott, élükön rab-bi Simon Ben Ascher Meschulam-mal. Rabbi Chalton nem volt itt, mert Bo-lognába utazott, hogy az odaváló rab-bival aláírassa a véleményét. Itt volt azonban az ellenfele, Mantinó Jakab, aki egyáltalán nem öltözködött zsidó módon: rövid kabátját értékes óv foxta körül és fekete köpenye volt, melyet a velenceiek beccanak neveznek. Ő a festőnél is jobban hangsúlyozta vise-létével, hogy „velencei polgár”. Hosz-szu haján a velencei nemesek fekete barettjét viselte, arcát és borkáját gon-dosan horotválta, csak hosszú, horgas orra és vasag felsőajkai, melyet egy szemölcs díszített, voltak nagyon fel-tűnőek arcának méltóságjelző arányos szájában.

A szár rövid üzenetet hozott tolmá-csa után az összegyűlt tudomására: „En egy zsidó vagyok Chabor pusztá-járól s a hetven legidősebbek tanácsa kiűldött. Rómába megyek a náához, kinek dicsőrege növekedjék. Mivel egy olyan dologról van szó, amely minden zsidónak érdeke, követelem a támoga-tástokat. Ha segítségemre lesztok és ki-vesztitek részeteket a gettóból, akkor nemsokára új híreket fogtok hallani!”

Hosszu hallgatás következett. Az előjárók némi csalódással tekintettek egymásra, többet vártak, pontosabb részleteket. Suttogva beszéltek re-la egymásközt. Akkor az öreg Simon rab-bi kezdett beszélni. Látható felindult-sággal, keze, mely gyér szakállát si-mogatta, reszkettett. „Kérünk mond meg, hogy ki vagy.”

„Nevem Dávid és Reubeni törzséből származom.”

Újból hallgatás, mintha félnének az idegen sajtáságos alakjához közeleb-b jutni, mintha már a kérdezősködés is beleegyezésüket jelentené, amitől ép úgy óvakodtak, mint attól, hogy egy esetleg hatalmas segítőnek a pártfogá-sát veszítsék el elhamarkodott vissza-utasításokkal.

Végre néhányan a fiatalabbak közül szinte egyszerre kérdezték: „Szolgái azt állítják, hogy herceg. Igaz ez? Es mit érünk akkor, amikor Reubeni tör-zséről beszél? Mi tulajdonképen a het-ven legidősebbből álló tanács? Es ny-lven utasítása van a náához?”

„Ami a náának kell mondanom, az csak az ő füleink van szárva. — fordult Reubeni az egyik kérdezőskö-dő felé, mintha ezzel a többieket is el-intézte volna. Ezekután könyvedén meghajolt, felemelkedett helyéről, melyet kijelöltek számára és intett szoi-gáinak, hogy nyissák ki előtte az aítót.

A suttogás hangos ide-oda beszédbe csapott át, rabbi Simon felszólította a vendéget, hogy maradjon addig, amíg

Fordította: dr. Hamburgné Becski Irén

a tanács a szomszéd szobában határo-zatot hoz.

Egy pillanat múlva már vissza is tör-tek a határozattal. Készek rá, hogy se-gítségére legyvenek vállalkozásában. Elsősorban ajánlóleveleket fognak ne-ki adni a római zsidókhöz, másodsor-ban ellátják zsoldosfedezettel, mivel az ut a háborus olasz síkságon veszélyes fegyveresek nélkül. Csak egy feltéte-lük van, a szár hozza tudomásukra, hogy ő-e az a jámbor, akiről már hírt adtak a Damaszkuszról Velencébe ér-kezett levelek és aki a szentföldön fel-tűnést keltett szónoklataival.

„En nem vagyok szónok, én egy har-cos vagyok — felelte Reubeni. E sza-vaknál kissé hátralépett azon kisterme-tű, de indultas emberek szokása sze-rint, akik ellenfelüket betőből-talpig szokták végigmérni. Anélkül, hogy han-gosabb szót használt volna, tudomásuk-ra hozta tolmács után, hogy ő számta-lan háborút vezetett és a harcban több, mint negyven ellenséget ölt meg. A se-bek még láthatók testén. Es a zászló, amelyet magával visz, az ő harci lo-bogója. Ezzel megmarkolta zászlóját — szolgálja, mint mindig, most is utána hozta — és magasba emelte a tanács-urak előtt.

„Mi békés emberek vagyunk. — ki-áltott fel Simon előjáró, mindkét kezét védekezésként maga elé tartva.

Velence zsidóitól vadóban nagyon távol állott a gondolat, hogy fellázad-janak sorsuk ellen, talán még sokkal távolabb, mint más zsidó hitközségektől. A velencei kereskedők szigorúan bántak ugyan el velük és csak kissza-básu üzletekhez engedték hozzájutni őket. De hozzászórtak ehhez a szigo-rú bánásmódohoz, amely nem engedett meg tulkapásokat, de benne sem voltak szabálytalanságok. Ehhez járult még, hogy a Szer-t Márk sziget-közársaság kinosan ügyelt arra, hogy idegen pol-gárok ne telepedhessenek le s így ide-gen zsidók letelepedését is megtiltotta. A zsidó hitközség tehát az évszázadok óta letelepedett és meggazdagodott családokból állott, az üldözöttesek hira, melyek a zsidókat az anyaországban érték, alig jutott tul a lagunákon, sőt még a spányol zsidók szörnyű szétszó-ratásából is alig jutott ide néhány meg-ugrott menekült, mialatt Olaszország többi zsidó hitközségeit elárasztották a szenvedő és kifosztott üldözöttek. Így értent tehát, hogy épen ebben a már-ványvölgyökkel és aranyszórt faragá-sokkal díszített teremben ezt a minden zsidót, de elsősorban az üldözött kül-földi zsidókat érdeklő eseményt hü-vősséggel fogadták. Az előjárók ide-gekkedve csóváltak fejüket. Hozzá voltak ugyan szokva, hogy nehéz kér-désekben döntsének, ez alkalommal azonban őszintén zavarban voltak.

A szár nem várakozott sokáig. Félre-tolta a tolmácsot és közvetlenül a gyülekezethez szolt nehezen érthető, hegyi és pusztai héber nyelvén: „Meg-értem önöket. Önök békésen akarnak élni. Nem is érzik már az önökre mért szegységet. Önök gyávák. Ezért akarnak minél előbb szabadulni tőlem. Félnék a köztársaságtól, a fizok tanácsától, az állami inkvizíciótól, mert figyelmes lehet rám és önökre. Es fedezet mellett akarnak Rómába küldeni?! Milyen okosak Izrael bölcsői! Rövidesen ugvis utnak indítják fegyveres fedezetet mel-lett áruikat Róma felé. Akkor engem is elvihetnek, nem kerül semmibe. Es a hatóság előtt egy ügyes ügyvéd ny állíthatja be a dolgokat, hogy önök en-gem, mint foglyukat, zsoldosok őrizete mellett kitették az országból. — Egy karomló szó lebeghetett aijkán, de gyors visszazsoritotta dühét és nyugod-tan tovább beszélt. „Nem illendőbb dolog lett volna-e, ha ahelyett, hogy értéktelen levelekeket és zsoldosokat

kinálnak fel nekem, előbb megkérde-tek volna, mi a kívánságod, mi telje-teni akarjuk. Hallani és segíteni aka-runk.

A teremben csend lett. A rendkívül hatni kezdett, a háborgás, ami az ide-genből áradt, forró tekintete, szokatlan kifejezőmódja, mely nem veszett bele tudósok szokása szerint b'blaidézetek-be, hanem szigorú és kemény maradt, s az utolsó mondat, mely a kivilát-koztatás történetéből való volt és amely most az igazság egész erejével hatott, a beszédet egy csapásra a magasztos-ság birodalmába emelte! Az ifjabb ta-nácsagokat valóságga elkápráztatta ez a szüköségükbe hirtelen bevilágító élet. Az öreg, ravasz rabbi Simon ben Ascher Meschulamot ellenben nagyon nyugtalanította az a körülmény, hogy az idegen milyen pontosan kitálta, hogy mi az ő szándékuk a római aján-lással és a zsoldosokkal. Nem a legna-gyobb okosságra lehetett-e követke-tetni abból, hogy egy férfi, aki Alexan-driából és állítólag még annál is mesz-szebről jön, Velence zsidóinak élet-szokásait és egész helyzetét ittléte né-hány napja alatt, vagy talán még ré-gyebbről olyan pontosan kiismerte? S nem volt-e teljesen felfoghatatlan, hogy még őt, az eszes rabbi Simont is egy pillanat alatt lelepedezte? A ravasz elő-járó egyre izgatottabban dörzsölgette szakállát. Kezdte nagyon tisztelni ezt a férfit, aki őt, még őt is, kiismerte.

„Mit kíván tehát tőlünk? A szavak ne-hezen hagyták el aijkait. Látszott, hogy nagyon kellemetlen neki a dolog, sőt valósággal irítottott attól, hogy melvben beleártsa magát a süköségnek és még sem talált kibuvót.

„Egy harcos — mire keell nekünk egy harcos! — kiáltott fel az egyik ta-nácsag, de rabbi Simon rendreutas-totta őt.

Reubeni arca újra felvette mozdulat-lanságát, mint aki jól tudja magát fe-gyelmézni.

Az összegyűlt emberek érzésben nem voltak ellene és amikor az elő-járó rosszul sikerült felszólalása után mintegy megsértve, állhatatosan háf-gatott, többen kérélni kezdtek, hogy adja elő nyugodtan kívánságait Velen-ce szent hitközsége előtt.

Úgy látszott, hogy mindent gondosan mérlegelt, amit hallott, de nem felelt meg várakozásának. Félig elfordulva, büszkén, végre megmondta, hogy pénzre van sükösége, még pedig 300 aranyra, hogy kiruházza magát és szolgálja a pápai látogatáshoz illően. Jóllehet, hazulról való elutazása előtt mindennek bőségesen el volt látva, mit egy hercegi római ut megkíván, de az ur már néhány éve tart, utközben több ször rátámadtak és kirabolták. — Kai-róban pedig vagyona egész maradékát egy 1000 aranypengővel teli dobozt és sok értékes gyöngvét ellonták tőle — ezért van most pénzre sükösége.

(Folyt. köv.)

olcsó ifjusági könyv

- Tábori Piroksa: A szamos-parti gyilkosság 40—
Jókai Mór: A laotungi emberkék 25—
Kosáryné Réz Lola: A boszor-kányvár 25—
— Az elvarázsolt kastély 40—

Hirdessen az „Uj Kelet”-ben

KIADÓHIVAT

Str. Ba

SZERKESZTO

Ejeli tele

ELOFIZETES

Egész év

i évi

Negyedév

Egy hó

XI évfolya

1928 augus

• 50

Bol
Lond

A filozófia
zal dicsékedte
dolkodásnak
számúve van
érzelmi elbírá
hajlandósága.
a tiszta ész
keztető ereje
bölcseseg, így
férfiúi bölcse

Jellemző az
hatóságára», h
terek, hanem
A valóságnak
meghatározott
sebb a logiká
hogy a «józan
hiján a vesze
ami ezzel ren
dekek áltái

Aki kételked
jól azt a jelen
hadügyminisz
utóbb megtar
ki. Ez a jelen
boru esetén le
London felől a
bombákkal fel
madását, egy
mely a világ
lakosait pár t
mesen megtíz
támadás után
nem hullatóm

A józan lo
tetést vonna
zalmasan ösz
beri élet célja
minél jobb, t
szabb életet
arra a konkluz
a »logikus«
akik kezeikbe
gyobb hatalm
geit tartják
talanul konfe
ahol lelkesen
nak megfelelő
ességből s éle
mondanak a
süköségessége
tekig menő ke
tartozékait
nem a hatalo
konzervatásá
élet és hatalo
ség életének
törnek.

Amia bizony
logika szerint
lekedniök az
«józan» ész
járó logikáián
másik logika
nai szellem és
logikája, mel
s ha módja le
gondolkozik,
lehet csak or
szubjektív lo
arról, hogy
a poklok ma
— tábornokol
vativ államfé
akkor is, ho
fökött hirdet